

Notat 2001–2

Økonomien i jordbruket på Østlandet

Utviklingstrekk 1990–1999

Tabellsamling 1997–1999

Tittel	Økonomien i jordbruket på Østlandet. Utviklingstrekk 1990–1999. Tabellsamling 1997–1999
Utgiver	Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
Utgiversted	Oslo
Utgivelsesår	2001
Antall sider	65
ISBN	82-7077-394-8
ISSN	0805-9691

Litt om NILF

- Forskning og utredning angående landbrukspolitikk, matvaresektor og marked, foretaksøkonomi, nærings- og bygdeutvikling.
- Utarbeider nærings- og foretaksøkonomisk dokumentasjon innen landbruket; dette omfatter bl.a. sekretariatsarbeidet for Budsjettnemnda for jordbruket og de årlige driftsgranskningene i jord- og skogbruk.
- Gir ut rapporter fra forskning og utredning. Utvikler hjelpemidler for driftsplanlegging og regnskapsføring.
- Finansieres over Landbruksdepartementets budsjett, Norges forskningsråd og gjennom oppdrag for offentlig og privat sektor.
- Hovedkontor i Oslo og distriktskontor i Bergen, Trondheim og Bodø.

Forord

«Driftsgranskinger i jord- og skogbruk» er en årlig regnskapsundersøkelse der det på landsbasis er med ca 1 000 gårdsregnskap hvert år. Grunnlagsmaterialet for denne regnskapsundersøkelsen er omfattende, og mange data på distriktsnivå er det ikke mulig å få med i den landsdekkende publikasjonen.

Tidligere år har det vært utgitt regionale publikasjoner for Nord-Norge, Trøndelag og Vestlandet, men dette er første gang en tilsvarende rapport blir utgitt for økonomien i jordbruket på Østlandet. Ett av formålene ved å utgi denne publikasjonen er å gjøre tall for enkeltproduksjoner og for fylker enkeltvis tilgjengelig.

En tabellsamling med tall for enkeltproduksjoner og fylker for 1997–99 har en dominerende plass i notatet. Notatet inneholder en kortfattet tekstdel som diskuterer og framhever trender i utviklingen i økonomien i jordbruket de siste ti år generelt, og utviklingen i 1999 spesielt. Tallene brukt i tiårsoversiktene er deflaterte etter konsumprisindeksen, mens tallene som er brukt i tabellsamlingen er nominelle kroner for hvert år.

Det er noe utskifting av deltakerne i driftsgranskingerne fra år til år, men kontinuiteten er god, og derfor vil trendene over ti år gi en god oversikt over den økonomiske utviklingen i jordbruket i landsdelen. I tillegg er totaløkonomien på brukene godt dokumentert.

Steffen Kallbekken har skrevet notatet. Agnar Hegrenes, Lars Johan Rustad og Eva Øvren har bidratt med råd og kvalitetssikring. Anne Bente Ellevold har ferdigstilt notatet.

Oslo, februar 2001

Leif Forsell

Innhold

1	INNLEDNING.....	1
2	HOVEDTRENDER I UTVIKLINGEN DE SISTE TI ÅR.....	3
2.1	Kort om jordbruket og driftsgranskingene på Østlandet.....	3
2.2	Produksjonsinntekter	4
2.3	Faste og variable kostnader.....	5
2.4	Økonomisk resultat	6
3	UTVIKLINGEN FOR NOEN VIKTIGE DRIFTSFORMER.....	7
3.1	Melk	7
3.2	Kornproduksjon	8
3.3	Kornproduksjon og melk	9
3.4	Kombinert kornproduksjon og svinehold	9
3.5	Sauehold.....	10
3.6	Sammenligning av driftsformer	11
4	UTVIKLINGEN I 1999.....	15
4.1	Generelle trekk.....	15
4.2	Sammenligning av fylkene	16
5	TABELLSAMLING 1997–1999.....	17
6	FORKLARING PÅ FAGUTTRYKK.....	57

Figurer

Figur 2.1 Produksjonsinntekter 1990–1999 (faste 1999-kr).....	5
Figur 2.2 Faste og variable kostnader 1990–1999 (faste 1999-kr).....	6
Figur 2.3 Økonomiske nøkkeltall for alle driftsformer (faste 1999-kr per bruk).....	6
Figur 2.4 Jordbrukets andel av brukerfamiliens nettoinntekt (%).....	6
Figur 3.1 Økonomiske nøkkeltall for melk (1999-kr per bruk).....	8
Figur 3.2 Økonomiske nøkkeltall for kornproduksjon (faste 1999-kr per bruk).....	8
Figur 3.3 Økonomiske nøkkeltall for kornproduksjon og melk (faste 1999-kr).....	9
Figur 3.4 Økonomiske nøkkeltall for kombinert kornproduksjon og svinehold (faste 1999-kr per bruk).....	10
Figur 3.5 Økonomiske nøkkeltall for sauehold (faste 1999-kr per bruk).....	11
Figur 3.6 Gjennomsnittlig driftsoverskudd og nettoinntekt 1990–1999.....	12
Figur 4.1 Driftsoverskudd for hvert fylke 1997–1999 (løpende kroneverdi).....	16

Tabeller

Tabell 2.1 Fylkesvis fordeling av bruk som var med i driftsgranskingene i 1999.....	3
Tabell 2.2 Fordeling av driftsformer i 1999.....	4
Tabell 2.3 Fordeling av størrelsesgrupper (%av bruk innenfor hver gruppe).....	4
Tabell 3.1 Gjennomsnittlig driftsoverskudd 1990-99 fordelt på driftsform (faste 1999-kr per bruk).....	11
Tabell 3.2 Familiens arbeidsforbruk og vederlag til familiens arbeid og egenkapital per årsverk for de ulike driftsformene (1999).....	12
Tabell 4.1 Familiens arbeidsforbruk og vederlag til familiens arbeid og egenkapital per årsverk (1999).....	16

Tabellsamling

Landsdelstall, Østlandet, alle driftsformer.....	24
Landsdelstall, Østlandet, melkeproduksjon.....	27
Landsdelstall, Østlandet, kornproduksjon.....	30
Landsdelstall, Østlandet, kornproduksjon og melk.....	33
Landsdelstall, Østlandet, flatbygder, kombinert kornproduksjon og svinehold.....	36
Landsdelstall, Østlandet, andre bygder, sauehold.....	39
Landsdelstall, Østlandet, alle driftsformer.....	42
Landsdelstall, Akershus, alle driftsformer.....	45
Landsdelstall, Hedmark, alle driftsformer.....	48
Landsdelstall, Oppland, alle driftsformer.....	51
Landsdelstall, Buskerud, alle driftsformer.....	54
Landsdelstall, Vestfold, alle driftsformer.....	57
Landsdelstall, Telemark, alle driftsformer.....	60

1 Innledning

«Driftsgranskinger i jord- og skogbruk» er en årlig regnskapsundersøkelse der det inngår omtrent 1000 regnskap fra gårdsbruk over hele landet. Brukene er valgt ut slik at de best mulig skal representere et tverrsnitt av det yrkesmessig drevne landbruket. Regnskapsundersøkelsene tar spesielt for seg jord- og skogbruksvirksomheten, men ser også på gården som samlet bedrift, og tar derfor med eventuelle øvrige næringsgreiner og virksomhet som brukerfamilien deltar i. Fra Østlandet var det i 1999 til sammen med 401 bruk. Kontinuiteten blant deltakerne i driftsgranskningene er god, og derfor vil tiårstrendene gi et godt bilde av utvikling i økonomien i jordbruket. Derimot må vi være mer forsiktige med å sammenligne økonomien i jordbruket i ulike fylker, da vårt utvalg bare er tilnærmet representativt på fylkesbasis.

Kapittel 2 i notatet ser på hovedtrender i utviklingen i økonomien i jordbruket på hele Østlandet på 1990-tallet. I kapittel 3 blir det fokusert på fem av de viktigste driftsformene: melk, korn, korn og melk, korn og svin, og sau. Kapittel 4 ser nærmere på utviklingen i 1999 og sammenligner resultatene fra hvert av fylkene. Det siste kapitlet inneholder en omfattende tabellsamling for de siste tre år.

Til slutt har vi tatt med en forklaring på noen av faguttrykkene som blir brukt i teksten og i tabellene.

2 Hovedtrender i utviklingen de siste ti år

Alle verdier det blir referert til i teksten, figurene og tabellene i dette kapitlet er målt i faste 1999-kroner, med mindre noe annet er oppgitt.

2.1 Kort om jordbruket og driftsgranskingene på Østlandet

Vi har allerede nevnt at det for Østlandet var med til sammen 401 bruk i driftsgranskingene for regnskapsåret 1999. Tabell 2.1 gir en oversikt over hvor mange bruk som var med fra hvert fylke.

Tabell 2.1 Fylkesvis fordeling av bruk som var med i driftsgranskingene i 1999

Fylke	Antall bruk
Østfold	54
Akershus	46
Hedmark	90
Oppland	85
Buskerud	57
Vestfold	36
Telemark	33

De driftsformene som dominerer jordbruket på Østlandet er melk, korn, korn og melk, korn og svin, og sau. Disse driftsformene representerer til sammen 286 av 401 bruk.

Tabell 2.2 gir en oversikt over hvilke driftsformer som er representert i driftsgranskingene, og hvor mange bruk som representerer hver driftsform. «Andre» driftsformer er en gruppe som for det meste består av ulike kombinerte driftsformer, og aller mest kornproduksjon kombinert med ulike husdyr- og planteproduksjoner.

Tabell 2.2 Fordeling av driftsformer i 1999

Driftsform	Antall bruk
Melk	118
Korn	84
Korn og melk	32
Korn og svin	30
Sauehold	22
Melk og sau	14
Melk og svin	12
Andre	89

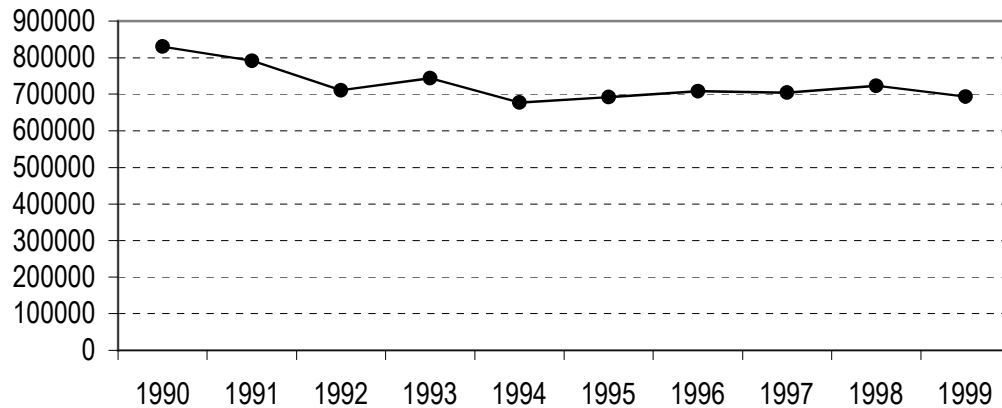
Brukets størrelse har relativt mye å si for økonomien på grunn av forskjeller i arbeidsforbruk og tilskuddsordninger for bruk av ulik størrelse, og på grunn av stordriftsfordeler. Det er derfor interessant å kjenne fordelingen av deltakerbrukene på størrelsesgrupper. For eksempel vil større bruk i gjennomsnitt ha større produksjonsinntekter, og relativt sett lavere kostnader enn mindre bruk, og derfor gi større driftsoverskudd. Samtidig vil et større bruk vanligvis kreve både større arbeidsinnsats og investeringer, men likevel ofte gi høyere arbeidsfortjeneste per årsverk. Tabell 2.3 viser fordelingen av størrelsesgrupper blant deltakerne i driftsgranskningene på Østlandet i 1990 og i 1999. Tabellen viser en klar tendens mot større bruksenheter.

Tabell 2.3 Fordeling av størrelsesgrupper (%av bruk innenfor hver gruppe)

Størrelsesgrupper, daa	1990	1999
35- 49,9	1,1	0,2
50- 99,9	12,4	8,2
100-199,9	44,7	31,9
200-299,9	21,1	24,7
300-499,9	14,7	25,4
500-	6,0	9,5

2.2 Produksjonsinntekter

Produksjonsinntekter er inntekt fra produksjon (for salg eller eget forbruk) av husdyr- og planteprodukter, tilskudd og endring i lagerbeholdning. Produksjonsinntektene viser en nokså entydig nedadgående tendens for hele 1990-tallet (se figur 2.1). Fra å ha vært kr 830 300 i 1990 synker inntektene, mer eller mindre jevnt til kr 693 700 i 1999. Årsaken til de reduserte produksjonsinntektene på 1990-taller er først og fremst å finne i lavere priser på jordbruksproduktene. En økning i produksjonsinntektene på ca. 19 000 kroner fra 1997 til 1998 skyldtes i første rekke økte tilskudd, og i noe mindre grad økte priser. Endringer i tilskuddsordningene forklarer noe av variasjonen i produksjonsinntektene. Et viktig moment er at omfanget av produksjonen har økt for de fleste bruk, det gjelder både jordbruksarealet og antallet husdyr pr bruk med husdyrdrift. Isolert sett burde dette gi høyere produksjonsinntekter.

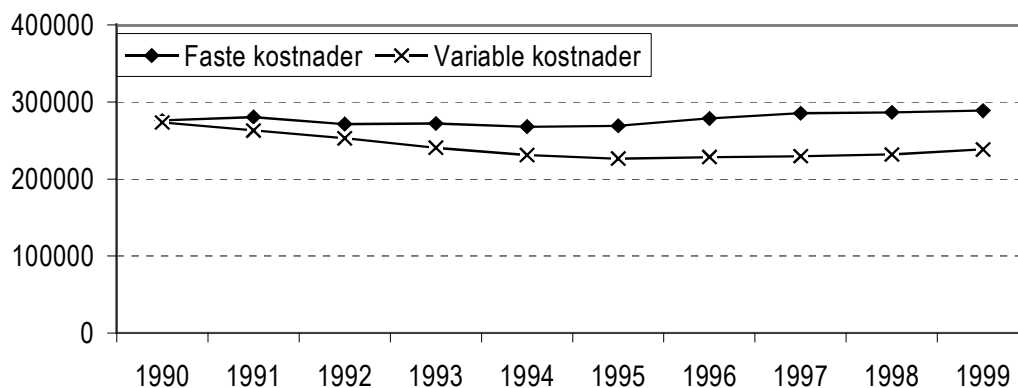
Figur 2.1 Produksjonsinntekter 1990–1999 (faste 1999-kr)

2.3 Faste og variable kostnader

De faste kostnadene har økt noe over tiårsperioden, men det er ingen entydig trend i retning av økte faste kostnader i figur 2.2. De faste kostnadene kan sies å være relativt stabile da endringen fra år til år ikke overstiger kr 10,000 i tiårsperioden. Rentekostnader er ikke tatt med i figuren.

De variable kostnadene varierer mellom 226 600 (1995) og 273 300 (1990), og som for de faste kostnadene er det små variasjoner fra år til år. De variable kostnadene ble redusert med 2–5% hvert år fram til 1995, deretter økte kostnadene med 1–3% hvert år. Samlet gir dette likevel reduserte variable kostnader for 1990-tallet (gjennomsnittet for siste tre år er 11% lavere en gjennomsnitt for første tre år av perioden).

Den trenden som er mest merkbar er at faste kostnader øker i forhold til variable kostnader. Mens de lå på om lag samme nivå i 1990, er faste kostnader rundt 50 000 kroner høyere enn variable kostnader for siste halvdel av tiåret. Dette er en mer langvarig trend som startet før dette tiåret. På 90-tallet kan trenden forklares med prisnedgang på kraftfôr og en prisstigning på maskiner som lå over den generelle prisstigningen. Økt maskinsamarbeid mellom bruk har i noen grad bidratt til å begrense veksten i faste kostnader. Mer generelt skyldes denne trenden økt mekanisering av jordbruket, og høyere krav til lønnsomhet – noe som blant annet har ført til effektivisering av variable kostnader.

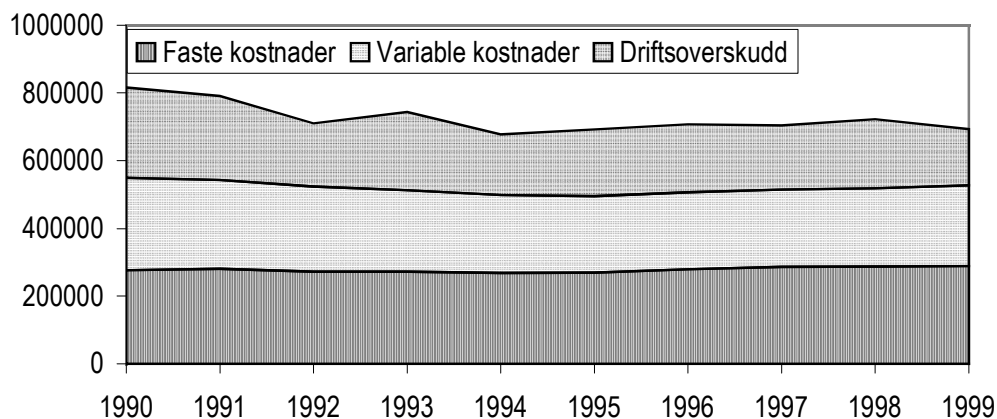

Figur 2.2 Faste og variable kostnader 1990–1999 (faste 1999-kr)

Summen av stabile faste kostnader og redusert variable kostnader er reduserte totale kostnader for tiårsperioden som helhet.

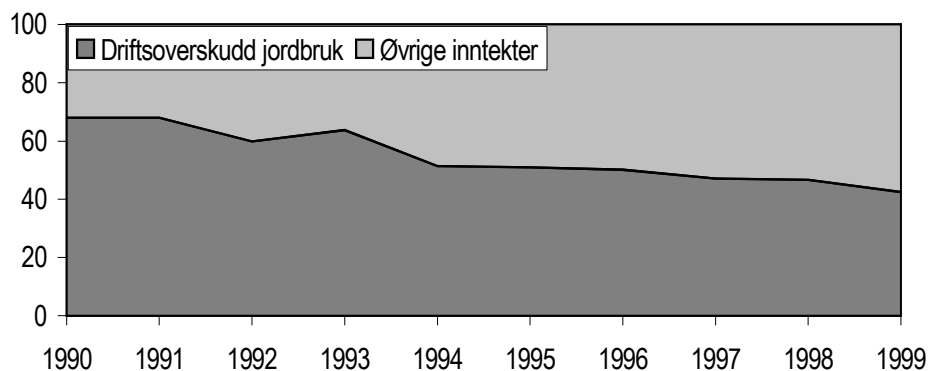
2.4 Økonomisk resultat

De samlede økonomiske resultatene blir presentert i en figur der det nederste feltet viser faste kostnader, feltet i midten viser variable kostnader, og det øverste feltet viser driftsoverskudd. Den øverste linjen, som er summen av de tre feltene vil da vise produksjonsinntekt (driftsoverskudd beregnes som produksjonsinntekt fratrukket faste og variable kostnader).

Figur 2.3 Økonomiske nøkkeltall for alle driftsformer (faste 1999-kr per bruk)

Kombinasjonen av synkende produksjonsinntekter og stabile eller svakt reduserte kostnader, fører til sviktende driftsoverskudd i jordbruket. Denne utviklingen er illustrert i figur 2.3, som viser økonomiske resultater for alle driftsformer på Østlandet på 1990-tallet. I 1990 (som var et godt avlingsår) var driftsoverskuddet kr 266 700, mens i 1999 var overskuddet redusert til kr 166 300. Resultatet av synkende jordbruksinntekter, kombinert med reallønnsøkningen i andre økonomiske sektorer, er at brukerfamilien i større grad søker inntekt andre steder enn i jordbruket, og at de får forholdsvis mer igjen for denne innsatsen. Figur 2.4 viser endringen i den andel driftsoverskuddet fra jordbruket utgjør av brukerfamiliens nettoinntekt på Østlandet på 1990-tallet. I prosent synker denne andelen fra 67,9% i 1990 til 42,4% i 1999.

Figur 2.4 Jordbrukets andel av brukerfamiliens nettoinntekt (%)

3 Utviklingen for noen viktige driftsformer

I dette kapitlet presenterer vi nøkkeltall for den økonomiske utviklingen de siste ti år for de viktigste driftsformene på Østlandet. Figurene som illustrerer utviklingen for hver driftsform er av samme type som figuren for alle driftsformer samlet (se kapittel 2.4 for forklaring). Betegnelsen vi bruker på de ulike driftsformene er ikke den samme som ble brukt i våre driftsgranskinger før 1995, og for å gjøre det mulig å sammenligne tall må vi nevne følgende:

- Driftsformen «melk» er en kombinasjon av driftsformene melkeproduksjon, og melkeproduksjon og storfeslakt.
- Driftsformen «korn og melk» tilsvarer den kombinerte driftsformen kornproduksjon, melkeproduksjon og storfeslakt. For denne driftsformen er tallmaterialet hentet kun fra Østlandets flatbygder da det finnes få bruk med denne driftsformen på Østlandets andre bygder.
- Tallmaterialet for korn og svin er hentet kun fra flatbygder.
- Tallmaterialet for sauehold er hentet kun fra andre bygder.

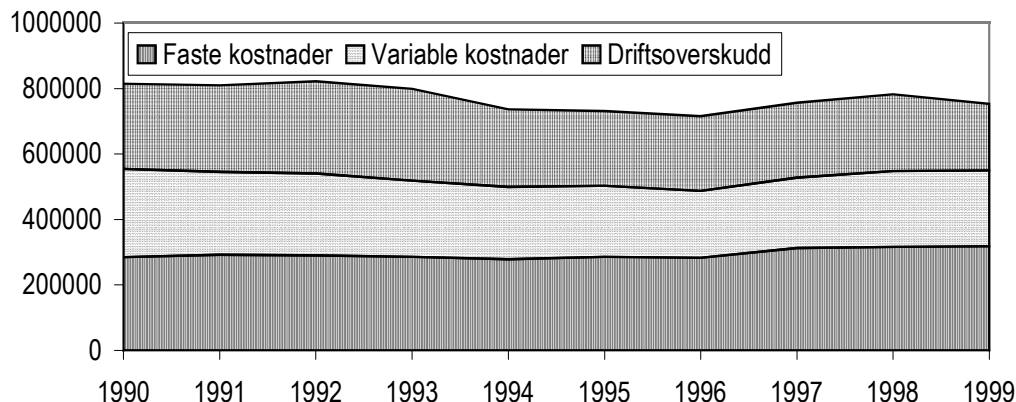
Før en studerer tallmaterialet, er det også viktig å nevne at de økonomiske forhold for ulike driftsformer ikke er direkte sammenlignbare fordi brukene har forskjellig størrelse og ulikt arbeidsforbruk. Dette kommer vi nærmere tilbake til senere.

En viktig generell kommentar som gjelder for alle driftsformer, er at gjennomsnittlig jordbruksareal (daa) og antall husdyr per bruk har økt på 1990-tallet. Isolert sett vil denne utviklingen gi en økning i både produksjonsinntekter og kostnader, men det økonomiske resultat avhenger også av prisnivået på produktene og innsatsfaktorene, og av tilskudd.

3.1 Melk

Figur 3.1 viser en markert nedgang i produksjonsinntektene for bruk med melkeproduksjon og storfeslakt fra 1992 til 1996, og selv om både faste og variable kostnader også ble redusert i denne perioden gikk driftsoverskuddet betydelig ned fra kr 281 000 i 1992 til kr 227 500 i

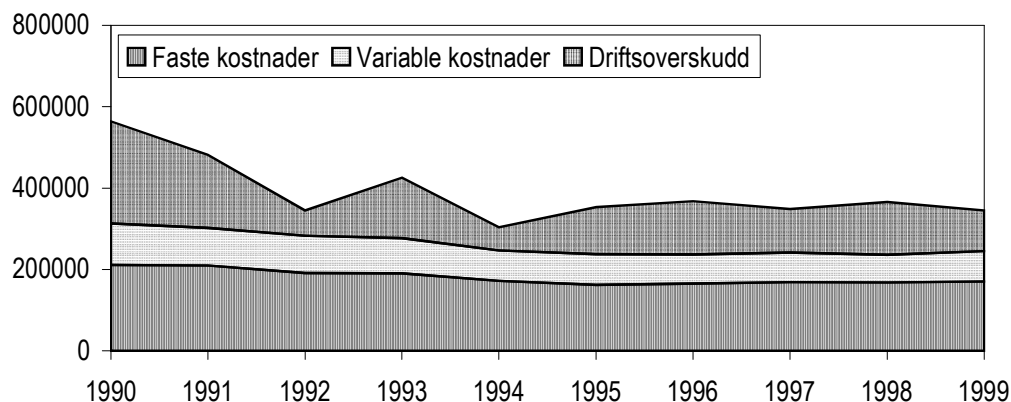
1996 (og er enda lavere for 1999). Forklaringen på denne utviklingen finnes først og fremst i lavere priser på melk og kjøtt.

Figur 3.1 Økonomiske nøkkeltall for melk (1999-kr per bruk)

3.2 Kornproduksjon

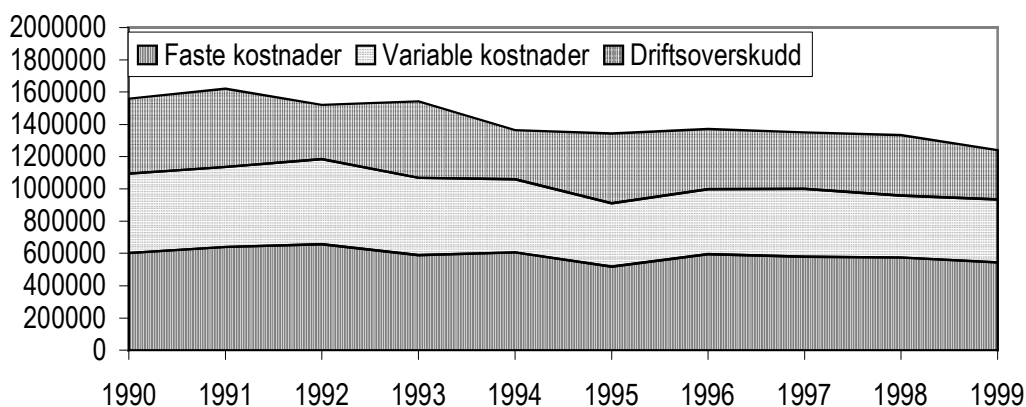
Produksjonsinntektene for kornproduksjon viser naturlig nok større årlig variasjon enn andre driftsformer, og dette gir seg utslag i større årlige variasjoner i driftsoverskuddet. De faste kostnader ved bruk med kornproduksjon har blitt redusert relativt mye i tiårsperioden, fra kr 210 600 i 1990 til kr 170 500 i 1999. De variable kostnader har blitt redusert i enda større grad, fra kr 102 700 i 1990 til kr 74 700 i 1999. På tross av disse kostnadsreduksjonene har driftsoverskuddet gått ned fra et relativt høyt nivå tidlig i perioden til et noe lavere nivå de siste fem år. I 1992 og 1994 viser figur 3.2 store fall i produksjonsinntektene, og betydelige fall i driftsoverskuddet, noe som skyldtes dårlige avlinger.

Figur 3.2 Økonomiske nøkkeltall for kornproduksjon (faste 1999-kr per bruk)

3.3 Kornproduksjon og melk

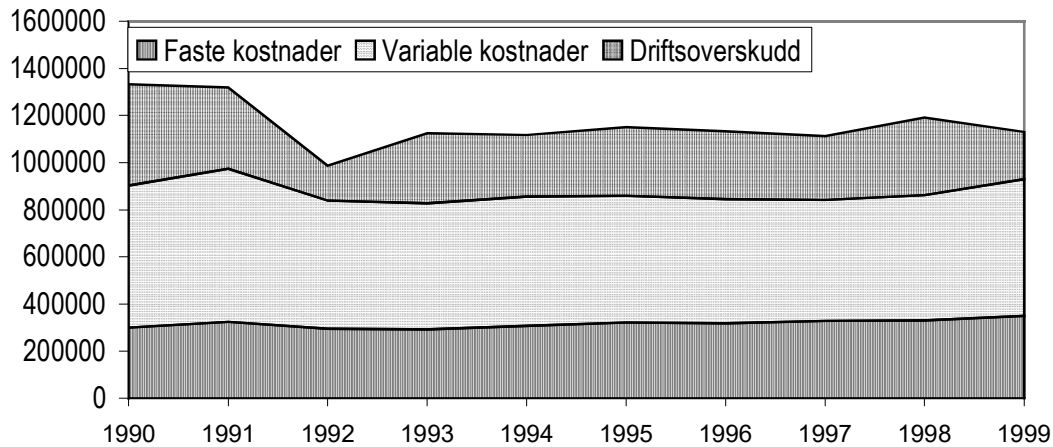
Produksjonsinntektene for driftsformen korn og melk har gått mer ned enn for noen annen driftsform på 1990-tallet. For de tre første årene av perioden var produksjonsinntektene i gjennomsnitt kr 1 567 000, mens for de siste tre årene av perioden var gjennomsnittet kr 1 308 000. Det gir en inntektsreduksjon på kr 259 000. Utslaget av inntektsreduksjonen på driftsoverskuddet er forholdsvis enda mer dramatisk: en nedgang fra kr 428 200 de tre første år av perioden til kr 343 800 de siste tre år. Grunnen til den spesielt dramatiske nedgangen i driftsoverskudd er at brukene ikke har klart å redusere kostnadene i samme takt som inntektene er redusert. Variable kostnader har blitt redusert i større grad enn de faste kostnader - henholdsvis 21,3% og 10,5% reduksjon fra første tre til siste tre år av perioden.

Figur 3.3 Økonomiske nøkkeltall for kornproduksjon og melk (faste 1999-kr)

3.4 Kombinert kornproduksjon og svinehold

Lønnsomheten i kombinasjonen kornproduksjon og svinehold har alltid variert mye med svingninger i årsvekst og markedet for svinekjøtt. Siden 1992, som var et dårlig avlingsår, har lønnsomheten vært relativt god, noe som hovedsakelig skyldes relativt god kjøttpris. Prisen på svinekjøtt har gått ned i perioden, men samtidig har fôrforbruket per kg tilvekst blitt redusert, prisen på kraftfôr har gått ned, og besetningene har blitt større.

Figur 3.4 Økonomiske nøkkeltall for kombinert kornproduksjon og svinehold (faste 1999-kr per bruk)

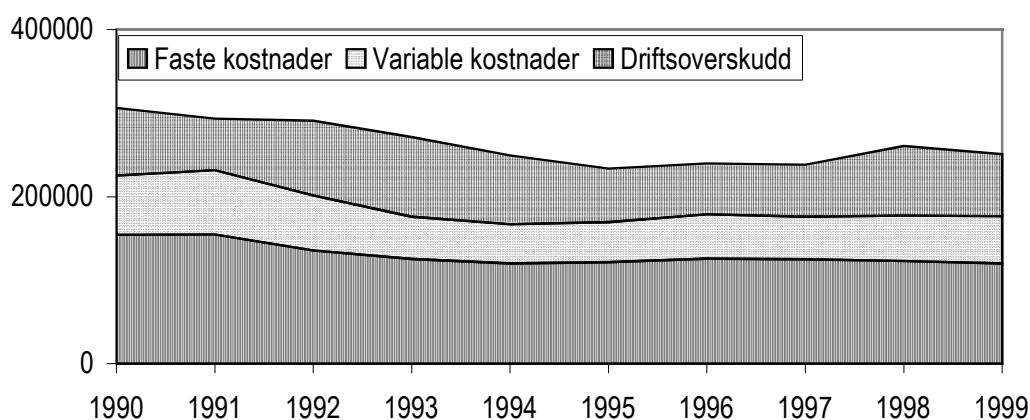
De faste kostnadene viser en svakt stigende tendens, fra kr 300 300 i 1990, til kr 350 400 i 1999, mens de variable kostnadene viser liten endring eller en svak nedgang. Økningen i faste kostnader skyldes hovedsakelig investeringer for å tilfredsstille nye forskrifter for hold av husdyr. De variable kostnadene er mye høyere enn for de andre driftsformene, noe som skyldes kostnadene ved innkjøp av kraftfôr til svinehold. Som en følge av økt driftsomsfang, har mengde innkjøpt kraftfôr økt i perioden. For 1999 utgjorde kjøp av kraftfôr 60,7% av de variable kostnadene for denne driftsformen.

Driftsoverskuddet er høyt for tiåret som helhet, men varierer svært mye fra år til år. I 1992 var driftsoverskuddet nede i kr 148 100, mens det i 1990 var så høyt som kr 428 900. I gjennomsnitt har driftsoverskuddet vært kr 286 300.

Tallene for kombinert kornproduksjon og svinehold kommer kun fra Østlandets flatbygder da denne driftsformen er lite utbredt i andre bygder.

3.5 Sauehold

Sauehold er den driftsformen som har lavest produksjonsinntekter og driftsoverskudd gjennom hele perioden. Produksjonsinntektene viser en nedgang fra kr 306 500 i 1990 til kr 251 100 i 1999. Faste kostnader har blitt redusert noenlunde jevnt fra kr 154 300 i 1990 til kr 119 800 i 1999. De variable kostnadene viser også en generell nedgang fra et høyere nivå tidlig i tiåret. Driftsoverskuddet varierer mye fra år til år og det er umulig å finne noen entydig trend.

Figur 3.5 Økonomiske nøkkeltall for sauehold (faste 1999-kr per bruk)

På grunn av at arbeidsforbruket ofte er lavere i saueholdet enn for andre driftsformer (noe som skyldes at brukene i gjennomsnitt er mindre), har brukerfamilien på sauebrukene større muligheter til å skaffe seg lønnsinntekter eller andre næringsinntekter utenom jordbruket. I stor grad kompenserer dette for det lave driftsoverskuddet – men ikke fullt ut. Brukerfamilien på bruk med sauehold hadde i 1999 en nettoinntekt på kr 317 700, sammenlignet med et landsdelsgjennomsnitt på kr 392 300. Dette kan i noen grad forklares ut fra en generell trend med høyere lønnsinntekter i bynære strøk, mens bruk med sauehold ofte ligger i mer avsidesliggende strøk.

Tallmaterialet representerer Østlandets andre bygder da det finnes få sauebruk på flatbygdene.

3.6 Sammenligning av driftsformer

Lønnsomheten i jordbruket kan variere mye fra år til år, men varierer også mellom de ulike driftsformene. Tabell 3.1 er en direkte sammenligning av gjennomsnittlig driftsoverskudd for de ulike driftsformene på 1990-tallet. Tabellen viser at det tilsynelatende er svært store forskjeller i lønnsomheten til de ulike driftsformene (se for eksempel kolonne for prosent av gjennomsnittlig driftsoverskudd).

Tabell 3.1 Gjennomsnittlig driftsoverskudd 1990-99 fordelt på driftsform (faste 1999-kr per bruk)

Driftsform	Snitt 1990-99	% av gjennomsnitt
Alle	206 800	100,0
Melk	263 200	127,3
Korn	128 000	61,9
Korn og melk	390 000	188,6
Korn og svin	286 300	138,4
Sau	75 500	36,5

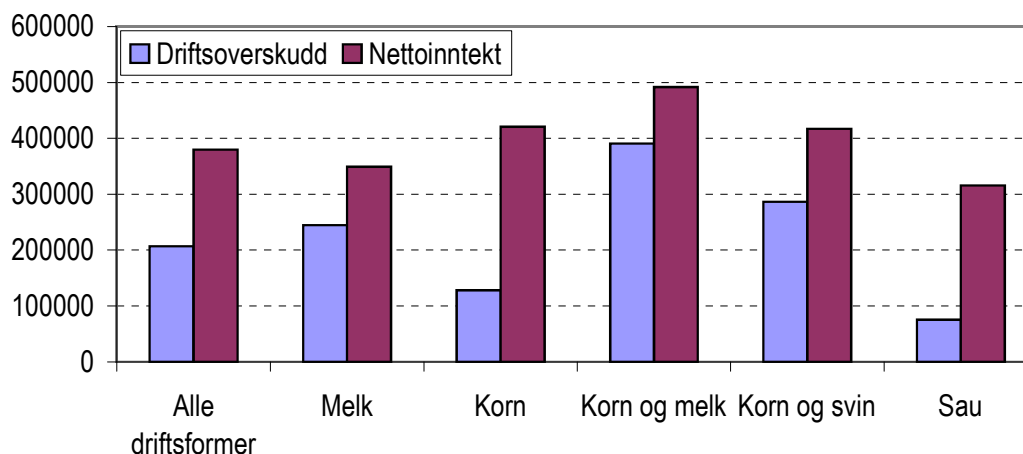
Driftsformen sau gir et driftsoverskudd som er under 1/5 av driftsoverskuddet for korn og melk. Men forskjellene i lønnsomhet er langt fra like store som forskjellene i økonomisk

resultat. Tabell 3.2 viser arbeidsforbruket for de ulike driftsformene i 1999 og vederlag til familiens arbeid og egenkapital per årsverk. Denne tabellen viser mye mindre forskjeller mellom driftsformene (og kanskje også noen overraskende resultater). Kornproduksjon kommer svært mye bedre ut i denne sammenligningen enn den første (og dette i et relativt dårlig år for korn), og kommer langt bedre ut enn gjennomsnittet for alle driftsformer. Derimot ser ikke lønnsomheten i saueholdet stort bedre ut – gjennomsnittet er bare så vidt over halvparten av gjennomsnittet for alle driftsformer.

Tabell 3.2 Familiens arbeidsforbruk og vederlag til familiens arbeid og egenkapital per årsverk for de ulike driftsformene (1999)

Driftsform	Familiens arbeidsforbruk (timer)	Vederlag per årsverk (kroner)
Alle	2 141	120 100
Melk	2 885	112 700
Korn	951	165 400
Korn og melk	3 011	152 100
Korn og svin	2 164	119 900
Sau	1 745	69 400

En driftsform som krever relativt lavt arbeidsforbruk, gir brukerfamilien større muligheter til å skaffe seg inntekt fra lønnsarbeid eller i tilleggsnæringer, og en sammenligning av nettoinntekten for brukerfamilien gir et bilde av den totale inntektssituasjonen mellom familier som driver bruk med de ulike driftsformene. Se også figur 2.4 i kapittel 2 som viser forholdet mellom driftsoverskuddet og nettoinntekten.

Figur 3.6 Gjennomsnittlig driftsoverskudd og nettoinntekt 1990–1999

Figur 3.6 bekrefter at brukerfamiliene på bruk med sauehold kommer dårligst ut rent økonomisk også når forhold utenfor jordbruket er tatt hensyn til. For andre driftsformer er økonomien i å drive bruk mer likestilt: lavere driftsoverskudd blir kompensert for med andre inntekter (kornproduksjon er det beste eksemplet). For driftsformen korn og melk, som har de høyeste driftsoverskuddene på 1990-tallet, utgjør driftsoverskuddet nesten 80% av bru-

kerfamiliens nettoinntekt. Når denne driftsformen i tillegg er svært arbeidskrevende, fører det til at disse brukene ikke kommer spesielt mye bedre ut økonomisk sett enn bruk med andre driftsformer. Faktisk har korn og melk bare det nest høyeste vederlaget til familiens arbeid og egenkapital – etter kornproduksjon som i snitt bare krever rundt 1/3 så mange arbeidstimer per bruk.

Vi gjør oppmerksom på at i figur 3.6 er det ikke tatt hensyn til at det ligger forskjeller i arbeidsinnsats og kapitalinnsats bak tallene for nettoinntekt.

4 Utviklingen i 1999

4.1 Generelle trekk

1999 var et relativt dårlig år for jordbruket i Norge. I gjennomsnitt for alle brukene som er med i driftsgranskingene, var driftsoverskuddet 15% lavere enn for 1998. For Østlandet var driftsoverskuddet i 1999 18,6% lavere enn i 1998, og 21,3% lavere enn gjennomsnittet for perioden 1990–1998. Det dårlige resultatet skyldes en kombinasjon av reduserte produksjonsinntekter (ned 2% fra året før) og en økning i kostnader på 4% fra året før (regnet med løpende priser).

Fra 1998 til 1999 gikk egenkapitalen noe ned, mens gjelden økte relativt mye (rundt kr 100 000). Men dette kan i noen grad være bare en tilsynelatende utvikling, som kan skyldes frafall og nye tilskudd blant deltakerene i driftsgranskingene. Det er bare mulig å fastslå noe sikkert om utviklingen for egenkapital og gjeld over tid om vi ser på et fast utvalg av bruk.

For bruk med melkeproduksjon var nedgangen i driftsoverskudd på 10,2% fra 1998. Nedgangen skyldes lavere produksjonsinntekter på grunn av lavere priser på både kjøtt og melk.

For bruk med kornproduksjon økte kornarealet med 15,5 dekar i forhold til året før, men reduserte avlinger per arealenhet førte til at driftsoverskuddet ble 21,2% lavere.

Bruk med driftsformen korn og melk ble rammet av den økonomiske nedgangen i både kornproduksjon og melkeproduksjon. Resultatet var et driftsoverskudd i 1999 på kr 304 300 – som er 23,3% lavere enn for 1998.

Bruk med kombinasjonen kornproduksjon og svinehold opplevde den største økonomiske nedgangen i 1999: driftsoverskuddet gikk ned med 37,8% fra året før. To viktige årsaker til dette var den allerede nevnte reduksjonen i avling per arealenhet, og laver priser på svinekjøtt og smågriser.

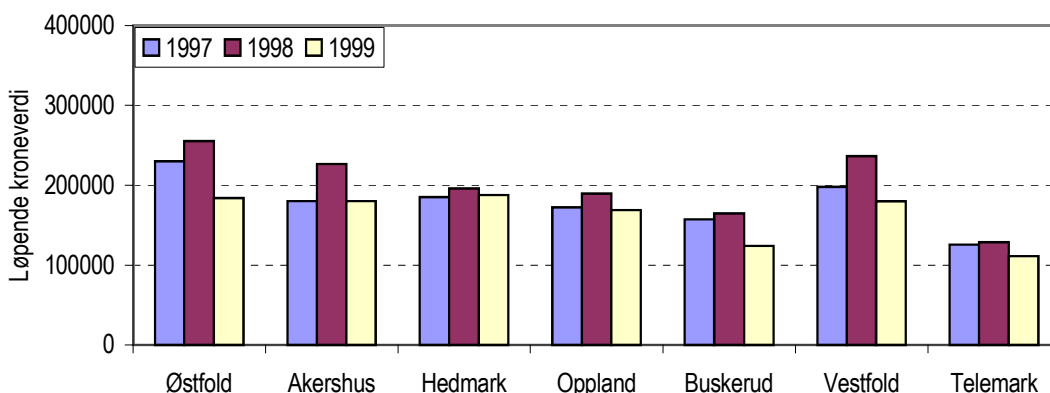
Saueholdet er den driftsform som har vist dårligst lønnsomhet på 1990-tallet, og også saueholdet opplevde en nedgang i driftsoverskuddet i 1999. Men saueholdet hadde den relativt sett minste nedgangen – 8,7% lavere driftsoverskudd enn i 1998.

4.2 Sammenligning av fylkene

Det er ikke faglig forsvarlig å sammenligne sammensetningen av de ulike driftsformer og størrelsesgrupper i hvert fylke, da denne sammensetningen vil avhenge mer av vårt utvalg av bruk (som ikke nødvendigvis er representativt på fylkesnivå) enn av den faktiske fordelingen. NILF har lagt vekt på at utvalget av bruk skal være representativt for flatbygdene og for andre bygder på Østlandet, men har ikke lagt stor vekt på at utvalget i hvert enkelt fylke skal være representativt. Derimot kan vi sammenligne noen viktige resultater for hvert fylke så lenge vi tar hensyn til de forhold som er ulike for hvert fylke.

Figur 4.1 viser driftsoverskuddet for deltakerbrukene i hvert fylke for de siste tre årene. Figuren avdekker store forskjeller mellom fylkene, men på samme måte som for de ulike driftsformene, er de økonomiske forskjellene mellom familier som driver bruk med ulike driftsformer ikke er fullt så store når en tar hensyn til ressursinnsatsen som ligger bak driftsoverskuddet.

Tallene viser at driftsoverskuddet i Telemark i gjennomsnitt bare er 50–60% av driftsoverskuddet for bruk i Østfold. Men om en tar hensyn til at det for eksempel er svært ulik sammensetning av driftsformer og av størrelsesgrupper i de to fylkene, er de faktiske forskjellene mye mindre. Om vi ser på arbeidsforbruket og vederlag til familiens arbeid og egenkapital per årsverk (tabell 4.1), blir forskjellene mellom fylkene langt mindre. Telemark når opp i 70% av nivået for Østfold - som faktisk ikke utpeker seg som det mest lønnsomme fylket å drive jordbruk i.

Figur 4.1 Driftsoverskudd for hvert fylke 1997–1999 (løpende kroneverdi)

Tabell 4.1 Familiens arbeidsforbruk og vederlag til familiens arbeid og egenkapital per årsverk (1999)

Fylke	Arbeidsforbruk (timer)	Vederlag per årsverk (kroner)
Østfold	2 085	130 880
Akershus	1 977	138 700
Hedmark	2 133	133 800
Oppland	2 494	110 500
Buskerud	2 036	96 200
Vestfold	2 101	125 900
Telemark	1 799	96 500

5 Tabellsamling 1997–1999

1. Landsdelstall, Østlandet, alle driftsformer.
2. Landsdelstall, Østlandet, melkeproduksjon
3. Landsdelstall, Østlandet, kornproduksjon.
4. Landsdelstall, Østlandet, kornproduksjon og melk
5. Landsdelstall, Østlandet, flatbygder, kombinert kornproduksjon og svinehold
6. Landsdelstall, Østlandet, andre bygder, sauehold.
7. Fylkestall, Østfold, alle driftsformer.
8. Fylkestall, Akershus, alle driftsformer.
9. Fylkestall, Hedmark, alle driftsformer.
10. Fylkestall, Oppland, alle driftsformer.
11. Fylkestall, Buskerud, alle driftsformer.
12. Fylkestall, Vestfold, alle driftsformer.
13. Fylkestall, Telemark, alle driftsformer.

Tabellsamlinga inneholder tabeller med tall fra driftsgranskingene for de siste tre år. Det er presentert gjennomsnittstall for hele landsdelen og for hvert enkelt fylke (med unntak av Oslo). Tabellene er nummerert fortløpende, og hver tabell består av seks deler, fordelt på tre sider.

- Del a, produksjonstekniske data og oppnådde priser
- Del b, nettoinvesteringer
- Del c, produksjonsinntekter pr bruk
- Del d, kostnader pr bruk
- Del e, resultatregning
- Del f, balanse og arbeidskapital

Hver deltabell inneholder ikke de samme poster for hver driftsform eller for hvert fylke. Kun de mest relevante poster er tatt med, slik at for eksempel i tabellen for kornproduksjon er inntekter fra korn spesifisert på flere ulike poster, mens inntekter fra alle typer husdyrhold er summert i kun en post.

Østlandet, alle driftsformer, alle bygder

Tabell 1a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	1997	1998	1999
Antall bruk	405	409	401
Brukers alder	48	48	48
Arealfordeling og avling			
Korn, daa	147,1	149,6	152,5
Grovfôr, daa	99,8	103,2	108,7
Annet areal, daa	11,8	11,5	10,7
Jordbruksareal, daa	258,7	264,3	272,0
- herav leid areal, daa	54,9	59,9	67,0
Korn, FEm pr daa ¹⁾	421	450	387
Grovfôr, FEm pr daa	374	388	380
Jordbruksareal, FEm pr daa	403	426	385
Husdyrproduksjon			
Antall årskyr	6,8	7,0	7,4
Kumelk, liter omsatt	38 199	38 655	41 084
Melkekvote	39 483	40 364	42 606
Produsert melk pr årsku, kg	6 370	6 354	6 332
Storfekjøtt, kg omsatt	2 181	2 338	2 562
Antall avlsgriser	2,7	2,5	2,4
Salgbare smågriser	44	41	45
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	2 873	2 779	2 859
Antall vinterfôra sauer (vfs)	7	8	8
Kg kjøtt pr vfs	27	25	27
Ull, kg omsatt pr vfs	5,4	5,2	5,3
Arbeidsforbruk, timer			
Bruker	1 733	1 760	1 747
Ektefelle	403	401	380
Barn under 17 år	19	18	15
Sum familie	2 156	2 179	2 141
Leid arbeid	639	614	630
Sum timer i jordbruket	2 795	2 793	2 771
Sum timer i skogbruket	120	102	94
Sum timer i tilleggsnæring	103	127	144
Familiens arbeid på nyanlegg	31	38	41
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 232	1 270	1 247
Oppnådde priser			
Bygg, kr pr kg	1,97	1,93	1,99
Havre, kr pr kg	1,75	1,71	1,78
Kumelk, kr pr l ²⁾	3,44	3,64	3,40
Kukjøtt, kr pr kg ³⁾	33,30	32,75	29,56
Annet storfekjøtt, kr pr kg ³⁾	39,56	38,85	35,30
Smågris for salg, kr pr stk.	688	764	670
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg ³⁾	20,69	22,05	19,88
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg ³⁾	35,26	36,51	39,65
Ull, kr pr kg	32,50	33,06	31,39

Tabell 1b. Nettoinvesteringer

År	1997	1998	1999
Jord, grøfter og vannanlegg	230	-321	1 512
Driftsbygninger	8 353	21 878	17 360
Maskiner og redskap	3 292	-4 958	11 275
Melkekvote (ku og geit)	4 656	5 027	-71
Sum nettoinvesteringer	16 531	21 626	30 077

1) Inkl. nyttet halmavling

2) Før 1999 inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

3) Inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

Østlandet, alle driftsformer, alle bygder

Tabell 1c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	1997	1998	1999
Korn	127 594	137 225	121 111
Andre planteprodukter	36 790	32 473	36 350
Planteprodukter i alt	164 384	169 699	157 461
Storfe, melk ¹⁾	131 574	140 542	139 879
Storfe, livdyr	7 423	9 565	9 466
Kuslakt ²⁾	27 286	27 759	24 487
Annet storfeslakt ³⁾	60 070	57 792	51 844
Smågriser	11 855	11 409	11 889
Slaktegriser	62 090	62 333	57 155
Avlsgriser	5 521	7 201	4 514
Sauer, livdyr og slakt	7 499	9 171	9 166
Ull	1 191	1 521	1 318
Andre inntekter, husdyrholdet	21 063	23 629	24 562
Husdyrprodukt i alt	335 572	350 922	334 280
Areal og kulturlandskapstillegg	66 891	77 025	70 661
Produksjonstillegg, husdyr	31 575	34 634	38 396
Driftstillegg melk ku	25 604	25 274	26 878
Distriktstilskudd melk ku			6 685
Grunntilskudd melk ku			2 044
Refunderte avløserutgifter	23 414	23 905	28 486
Andre tilskudd	9 079	9 508	13 972
Tilskudd i alt	156 563	170 346	187 122
Leieinntekter, traktor og redskap	11 852	11 804	12 366
Andre inntekter	4 478	3 343	2 433
Produksjonsinntekter i alt	672 849	706 113	693 662

Tabell 1d. Kostnader pr bruk

År	1997	1998	1999
Kraftfôr	108 343	111 212	114 962
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	6 629	5 872	6 865
Såvarer	15 641	14 721	17 205
Handelsgjødsele og kalk	33 161	33 028	33 538
Plantevernmidler	6 742	7 282	7 842
Konserveringsmidler	3 326	3 778	3 594
Andre forbruksartikler m.v.	22 103	23 894	24 379
Kjøp av dyr	23 677	26 842	29 907
Sum variable kostnader	219 621	226 629	238 291
Leid arbeid	59 714	59 271	61 756
Drivstoff	10 970	11 605	12 401
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	5 373	5 117	6 302
Vedl.h. driftsbygninger	17 943	16 326	14 961
Vedl.h. traktor og maskiner	35 560	38 546	37 105
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 889	2 630	2 601
Avskr. driftsbygninger	24 967	26 692	28 732
Avskr. traktor og maskiner	42 639	42 845	44 650
Maskinleie	10 859	13 834	13 745
Andre faste kostnader	62 058	62 508	66 772
Sum faste kostnader	272 972	279 374	289 024
Kostnader i alt	492 594	506 003	527 315
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,97	0,97	1,06
Netto mekaniseringskostnader pr daa	389	412	409

1) Før 1999 inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

2) Inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

Østlandet, alle driftsformer, alle bygder

Tabell 1e. Resultatregning

År	1997	1998	1999
Resultatregning i jordbruket			
Driftsoverskudd	180 256	200 110	166 347
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	66 687	74 923	83 320
Familiens arbeidsfortjeneste	113 569	125 188	83 027
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	98 767	107 723	72 708
Lønnsevne	173 283	184 458	144 782
Lønnsevne pr. time	62,00	66,04	52,25
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	146 879	158 167	134 583
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	138 474	151 737	120 096
Regnskapssammendrag			
Driftsoverskudd, jordbruk	180 256	200 110	166 347
Driftsoverskudd, skogbruk	23 053	23 922	23 185
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	10 221	18 746	25 319
Driftsoverskudd, andre næringer	14 359	21 764	21 717
Lønnsinntekt	146 048	154 301	160 077
Pensjoner og sykepenger	18 031	20 669	22 200
Gevinst/utbytte verdipapir	10 821	6 651	3 072
Årlige erstatninger og lignende	7 576	11 418	8 254
Familiens arbeid på nyanlegg	3 350	4 267	4 836
Renteinntekter	8 989	12 009	14 455
- Renteutgifter	32 810	38 939	49 796
- Kårutgifter	7 253	7 323	7 302
Nettoinntekt	382 641	427 592	392 364
Privatforbruk ekskl. skatt	266 704	274 027	286 015
Betalte skatter	120 171	122 244	132 835

Tabell 1f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	1997	1998	1999
Kontanter og bankinnskudd	236 889	250 038	258 417
Andre krav	80 988	93 232	96 395
Omløpsmidler, jordbruk	192 447	189 856	156 844
Omløpsmidler, andre næringer	63 587	76 927	89 514
Omløpsmidler i alt	573 911	610 054	601 170
Anleggsmidler, jordbruk	927 583	973 546	1 029 517
Anleggsmidler, skogbruk	121 668	130 679	138 729
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	36 602	41 986	42 133
Anleggsmidler, andre næringer	27 372	42 638	35 237
Privat hovedbygninger	349 977	361 434	367 045
Privat, annet	96 729	103 618	105 397
Anleggsmidler i alt	1 559 930	1 653 901	1 718 058
Eiendeler i alt	2 133 841	2 263 955	2 319 228
Eiendeler i jordbruket	1 120 029	1 163 403	1 186 361
Kortsiktig gjeld	251 460	255 449	253 704
Langsiktig gjeld	506 626	551 673	613 988
Gjeld i alt	758 086	807 122	867 692
Endring i året, kroner	21 483	11 114	19 636
Egenkapital	1 375 755	1 456 833	1 451 536
Egenkapitalprosent	64	64	63
Endring i året (sparing)	33 908	70 302	14 550
Arbeidskapital	322 451	354 605	347 466
Endring i året	12 216	47 102	9 188
1) Kalkulasjonsrente	6,0%	6,5%	7,0%

Østlandet, melkeproduksjon, alle bygder

Tabell 2a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	1997	1998	1999
Antall bruk	117	115	118
Brukers alder	47	46	46
Arealfordeling og avling			
Korn, daa	27,0	30,4	32,8
Grovfôr, daa	187,7	192,6	194,9
Annet areal, daa	1,3	0,9	1,2
Jordbruksareal, daa	215,9	223,9	228,9
- herav leid areal, daa	55,4	62,6	65,3
Korn, FEm pr daa ¹⁾	454	437	375
Grovfôr, FEm pr daa	385	380	373
Jordbruksareal, FEm pr daa	394	387	372
Husdyrproduksjon			
Antall årskyr	14,8	15,2	15,5
Kumelk, liter omsatt	82 720	84 354	86 655
Melkekvote	84 319	86 765	89 085
Produsert melk pr årsku, kg	6 333	6 307	6 336
Storfekjøtt, kg omsatt	3 620	4 103	4 490
Arbeidsforbruk, timer			
Bruker	2 165	2 170	2 145
Ektefelle	684	691	649
Barn under 17 år	28	24	26
Sum familie	2 877	2 885	2 820
Leid arbeid	826	809	814
Sum timer i jordbruket	3 703	3 694	3 634
Sum timer i skogbruket	117	84	74
Sum timer i tilleggsnæring	71	85	95
Familiens arbeid på nyanlegg	19	25	35
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	833	901	876
Oppnådde priser			
Bygg, kr pr kg	1,92	1,86	1,96
Havre, kr pr kg	1,71	1,62	1,76
Kumelk, kr pr l ²⁾	3,45	3,68	3,40
Kukjøtt, kr pr kg ³⁾	33,92	33,53	30,01
Annet storfekjøtt, kr pr kg ³⁾	40,43	39,73	36,17

Tabell 2b. Nettoinvesteringer

År	1997	1998	1999
Jord, grøfter og vannanlegg	1 723	1 048	4 138
Driftsbygninger	-10 779	11 250	12 256
Maskiner og redskap	7 731	5 868	7 641
Melkekvote (ku og geit)	8 581	8 826	-10
Sum nettoinvesteringer	7 256	26 992	24 025

1) Inkl. nyttet halmavling

2) Før 1999 inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

3) Inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

Østlandet, melkeproduksjon, alle bygder

Tabell 2c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	1997	1998	1999
Korn	21 369	22 589	21 589
Andre planteprodukter	11 004	6 208	6 525
Planteprodukter i alt	32 374	28 798	28 114
Storfe, melk ¹⁾	285 621	310 015	294 958
Storfe, livdyr	13 990	15 305	15 756
Kuslakt ²⁾	55 528	58 546	47 449
Annet storfeslakt ²⁾	93 464	93 595	84 685
Andre inntekter, husdyrholdet	1 810	3 215	2 357
Husdyrprodukt i alt	450 414	480 676	445 205
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	62 999	75 366	61 093
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	5 285	6 261	7 829
Areal og kulturlandskapstillegg, annet	235	129	115
Produksjonstillegg, husdyr	52 431	56 685	60 242
Driftstillegg melk ku	57 000	57 386	59 200
Distriktstilskudd melk ku			16 088
Grunntilskudd melk ku			4 292
Refunderte avløserutgifter	42 225	41 542	45 919
Andre tilskudd	7 489	6 813	12 499
Tilskudd i alt	227 663	244 184	267 276
Leieinntekter, traktor og redskap	10 583	9 536	11 476
Andre inntekter	1 791	867	812
Produksjonsinntekter i alt	722 824	764 061	752 883

Tabell 2 d. Kostnader pr bruk

År	1997	1998	1999
Kraftfôr	117 435	128 899	130 721
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	8 723	9 678	11 558
Såvarer	8 348	8 322	9 174
Handelsgjødsele og kalk	25 307	24 597	24 641
Plantevernmidler	1 730	1 508	1 707
Konserveringsmidler	5 487	6 346	6 404
Andre forbruksartikler m.v.	29 930	33 308	34 577
Kjøp av dyr	10 271	13 622	13 395
Sum variable kostnader	207 232	226 278	232 176
Leid arbeid	78 295	78 024	82 344
Drivstoff	10 938	10 288	11 299
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	4 656	5 462	5 963
Vedl.h. driftsbygninger	23 165	20 454	19 402
Vedl.h. traktor og maskiner	36 925	41 181	37 735
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 456	2 184	2 059
Avskr. Driftsbygninger	27 715	29 377	31 369
Avskr. Traktor og maskiner	41 375	42 583	44 484
Maskinleie	13 147	16 717	15 639
Andre faste kostnader	61 028	64 347	67 265
Sum faste kostnader	299 700	310 617	317 559
Kostnader i alt	506 932	536 895	549 734
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,22	1,33	1,34
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,26	1,37	1,32
Netto mekaniseringskostnader pr daa	481	516	498

1) Før 1999 inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

2) Inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

Østlandet, melkeproduksjon, alle bygder

Tabell 2e. Resultatregning

År	1997	1998	1999
Resultatregning i jordbruket			
Driftsoverskudd	215 892	227 166	203 148
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	68 385	77 150	85 884
Familiens arbeidsfortjeneste	147 507	150 016	117 264
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	96 133	97 490	77 981
Lønnsevne	225 802	228 040	199 608
Lønnsevne pr. time	60,98	61,73	54,93
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	137 007	141 396	129 964
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	125 322	130 325	112 747
Regnskapssammendrag			
Driftsoverskudd, jordbruk	215 892	227 166	203 148
Driftsoverskudd, skogbruk	17 089	12 933	8 319
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	2 639	11 903	13 412
Driftsoverskudd, andre næringer	6 393	13 860	19 002
Lønnsinntekt	92 138	97 927	104 102
Pensjoner og sykepenger	17 606	20 389	24 477
Gevinst/utbytte verdipapir	8 827	6 156	1 220
Årlige erstatninger og lignende	7 061	8 906	16 253
Familiens arbeid på nyanlegg	2 002	2 861	4 081
Renteinntekter	5 798	8 077	10 213
- Renteutgifter	32 847	37 465	50 480
- Kårutgifter	6 901	7 081	7 155
Nettoinntekt	335 697	365 631	346 591
Privatforbruk ekskl. skatt	242 312	250 037	274 547
Betalte skatter	97 628	106 490	118 620

Tabell 2f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	1997	1998	1999
Kontanter og bankinnskudd	179 463	178 799	192 254
Andre krav	70 025	81 345	80 713
Omløpsmidler, jordbruk	147 040	142 241	120 466
Omløpsmidler, skogbruk	266	1 008	316
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	1 491	1 246	1 226
Omløpsmidler, andre næringer	50 382	52 533	67 518
Omløpsmidler i alt	448 666	457 172	462 492
Anleggsmidler, jordbruk	1 002 714	1 054 067	1 101 264
Anleggsmidler, skogbruk	70 896	71 293	81 250
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	23 209	18 589	20 388
Anleggsmidler, andre næringer	10 571	25 174	21 384
Privat hovedbygninger	287 055	286 513	316 781
Privat, annet	93 619	88 851	91 825
Anleggsmidler i alt	1 488 063	1 544 487	1 632 892
Eiendeler i alt	1 936 729	2 001 659	2 095 383
Eiendeler i jordbruket	1 149 753	1 196 308	1 221 730
Kortsiktig gjeld	240 266	249 139	251 920
Langsiktig gjeld	486 164	505 670	618 360
Gjeld i alt	726 430	754 810	870 280
Endring i året, kroner	-4 066	8 225	32 541
Egenkapital	1 210 299	1 246 849	1 225 103
Egenkapitalprosent	62	62	58
Endring i året (sparing)	42 163	31 581	816
Arbeidskapital	208 400	208 033	210 572
Endring i året	19 607	-1 139	8 565
1) Kalkulasjonsrente	6,0%	6,5%	7,0%

Østlandet, kornproduksjon, alle bygder

Tabell 3a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	1997	1998	1999
Antall bruk	93	93	84
Brukers alder	49	49	50
Arealfordeling og avling			
Bygg, daa	101,4	100,2	115,3
Havre, daa	89,7	89,2	99,9
Hvete, daa	56,6	62,2	53,6
Annet korn, daa	3,1	6,2	2,4
Oljefrø, daa	10,8	9,2	11,3
Korn i alt, daa	261,6	267,1	282,6
Grovfôr, daa	4,3	3,4	2,8
Annet areal i alt, daa	10,0	11,4	13,0
Jordbruksareal, daa	275,8	281,8	298,4
- herav leid areal, daa	38,5	36,7	40,0
Bygg, kg pr daa	429	443	376
Havre, kg pr daa	435	463	409
Hvete, kg pr daa	451	517	452
Oljefrø, kg pr daa	194	186	170
Korn ialt, FEm pr daa ¹⁾	403	433	371
Grovfôr, FEm pr daa	255	265	285
Jordbruksareal, FEm pr daa	392	426	365
Arbeidsforbruk, timer			
Bruker	867	892	847
Ektefelle	95	114	101
Barn under 17 år	4	4	4
Sum familie	966	1 010	951
Leid arbeid	142	107	103
Sum timer i jordbruket	1 108	1 117	1 054
Sum timer i skogbruket	199	174	168
Sum timer i tilleggsnæring	170	202	226
Familiens arbeid på nyanlegg	13	21	15
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 797	1 802	1 839
Oppnådde priser			
Bygg, kr pr kg	1,96	1,92	1,99
Havre, kr pr kg	1,75	1,72	1,78
Hvete, kr pr kg	2,36	2,26	2,26

Tabell 3b. Nettoinvesteringer

År	1997	1998	1999
Jord, grøfter og vannanlegg	-1 336	-327	1 204
Driftsbygninger	7 548	625	-8 499
Maskiner og redskap	397	-7 189	6 262
Sum nettoinvesteringer	6 610	-6 891	-1 033

1) Inkl. nyttet halmavling

Østlandet, kornproduksjon, alle bygder

Tabell 3c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	1997	1998	1999
Bygg	84 573	84 732	83 970
Havre	67 815	70 767	75 096
Hvete	59 810	74 123	56 317
Annet korn og oljefrø	10 453	12 929	9 887
Andre planteprodukter	21 508	20 794	20 157
Planteprodukter i alt	244 160	263 345	245 428
Husdyrprodukter i alt	643	823	55
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	1 813	1 892	1 208
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	54 891	58 967	65 365
Areal og kulturlandskapstillegg, annet	787	1 248	946
Produksjonstillegg, husdyr	302	303	8
Refunderte avløserutgifter	13	163	126
Andre tilskudd	9 865	9 442	11 537
Tilskudd i alt	67 671	72 015	79 191
Leieinntekter, traktor og redskap	14 860	13 911	15 707
Andre inntekter	6 129	6 978	4 185
Produksjonsinntekter i alt	333 463	357 071	344 566

Tabell 3 d. Kostnader pr bruk

År	1997	1998	1999
Førkostnader i alt	1 245	1 022	210
Såvarer	19 718	18 002	23 073
Handelsgjødsele og kalk	35 946	35 108	36 894
Plantevernmidler	9 546	10 177	11 876
Konserveringsmidler	338	38	
Andre forbruksartikler m.v.	2 314	2 379	2 605
Kjøp av dyr	110	407	32
Sum variable kostnader	69 217	67 135	74 690
Leid arbeid	10 766	9 576	9 285
Drivstoff	10 011	10 677	11 425
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	4 472	3 657	5 713
Vedl.h. driftsbygninger	8 441	9 149	6 881
Vedl.h. traktor og maskiner	27 109	25 609	25 669
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 404	2 487	2 689
Avskr. Driftsbygninger	14 499	15 947	16 481
Avskr. Traktor og maskiner	35 625	36 691	39 281
Maskinleie	3 795	4 941	6 491
Andre faste kostnader	43 962	44 446	46 574
Sum faste kostnader	161 083	163 179	170 488
Kostnader i alt	230 300	230 313	245 178
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,66	0,63	0,74
Netto mekaniseringskostnader pr daa	260	267	271

Østlandet, kornproduksjon, alle bygder

Tabell 3e. Resultatregning

År	1997	1998	1999
Resultatregning i jordbruket			
Driftsoverskudd	103 163	126 758	99 388
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	46 146	51 460	58 313
Familiens arbeidsfortjeneste	57 017	75 298	41 075
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	110 669	139 813	80 957
Lønnsevne	67 783	84 874	50 360
Lønnsevne pr. time	61,20	76,02	47,77
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	172 544	206 713	165 800
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	176 942	210 782	165 416
Regnskapssammendrag			
Driftsoverskudd, jordbruk	103 163	126 758	99 388
Driftsoverskudd, skogbruk	45 956	40 571	36 332
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	16 388	22 941	46 687
Driftsoverskudd, andre næringer	27 274	30 374	36 564
Lønnsinntekt	214 596	226 792	244 121
Pensjoner og sykepenger	20 153	23 571	31 181
Gevinst/utbytte verdipapir	11 892	6 889	4 225
Årlige erstatninger og lignende	9 527	7 684	5 757
Familiens arbeid på nyanlegg	1 391	2 373	1 742
Renteinntekter	12 575	16 403	20 112
- Renteutgifter	24 001	27 547	34 475
- Kårutgifter	8 075	7 565	7 283
Nettoinntekt	430 839	469 244	484 352
Privatforbruk ekskl. skatt	286 639	291 592	298 569
Betalte skatter	139 821	142 927	158 878

Tabell 3f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	1997	1998	1999
Kontanter og bankinnskudd	316 845	309 764	347 562
Andre krav	90 022	86 153	102 427
Omløpsmidler, jordbruk	141 734	144 481	118 161
Omløpsmidler, andre næringer	83 977	103 973	115 290
Omløpsmidler i alt	632 577	644 368	683 440
Anleggsmidler, jordbruk	623 045	641 831	696 692
Anleggsmidler, skogbruk	203 081	195 963	211 489
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	48 639	42 346	38 673
Anleggsmidler, andre næringer	60 066	63 052	68 483
Privat hovedbygninger	361 451	370 719	366 535
Privat, annet	115 095	127 261	135 430
Anleggsmidler i alt	1 411 378	1 441 173	1 517 302
Eiendeler i alt	2 043 955	2 085 540	2 200 741
Eiendeler i jordbruket	764 778	786 312	814 852
Kortsiktig gjeld	182 756	169 980	157 482
Langsiktig gjeld	374 685	383 079	429 190
Gjeld i alt	557 441	553 059	586 672
Endring i året, kroner	-3 927	-24 447	-34 166
Egenkapital	1 486 515	1 532 481	1 614 069
Egenkapitalprosent	73	73	73
Endring i året (sparing)	20 841	80 023	72 669
Arbeidskapital	449 822	474 388	525 957
Endring i året	-19 807	44 129	43 770
1) Kalkulasjonsrente	8,05	8,5%	7,0%

Østlandet, korn- og melkeproduksjon, flatbygder**Tabell 4a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser**

År	1997	1998	1999
Antall bruk	22	24	22
Brukers alder	46	47	44
Arealfordeling og avling			
Bygg, daa	131,5	122,0	127,9
Havre, daa	44,0	29,6	43,6
Hvete, daa	84,1	90,3	80,2
Annet korn, daa	1,4	6,8	3,9
Oljefrø, daa	2,7	4,2	4,1
Korn i alt, daa	263,7	252,9	259,7
Grovfôr, daa	207,6	194,0	194,5
Annet areal i alt, daa	6,0	5,2	0,0
Jordbruksareal, daa	477,4	452,2	454,2
- herav leid areal, daa	112,7	128,9	142,0
Bygg, kg pr daa	454	480	409
Havre, kg pr daa	452	559	493
Hvete, kg pr daa	425	469	458
Oljefrø, kg pr daa	114	188	140
Korn ialt, FEm pr daa ¹⁾	446	484	430
Grovfôr, FEm pr daa	434	537	487
Jordbruksareal, FEm pr daa	439	507	454
Husdyrproduksjon			
Antall årskyr	22,0	21,6	22,0
Kumelk, liter omsatt	131 255	127 594	131 038
Melkekvote	137 011	135 351	131 745
Produsert melk pr årsku, kg	6 734	6 679	6 748
Storfekjøtt, kg omsatt	7 346	7 383	6 730
Arbeidsforbruk, timer			
Bruker	2 371	2 420	2 486
Ektefelle	298	318	512
Barn under 17 år	11	13	14
Sum familie	2 680	2 751	3 011
Leid arbeid	1 579	1 538	1 290
Sum timer i jordbruket	4 259	4 289	4 301
Sum timer i skogbruket	51	55	34
Sum timer i tilleggsnæring	77	98	125
Familiens arbeid på nyanlegg	25	46	14
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 019	1 069	897
Oppnådde priser			
Bygg, kr pr kg	2,00	1,97	2,03
Havre, kr pr kg	1,73	1,67	1,77
Hvete, kr pr kg	2,45	2,27	2,32
Kumelk, kr pr l ²⁾	3,41	3,53	3,43
Kukjøtt, kr pr kg ³⁾	31,03	30,25	26,96
Annet storfekjøtt, kr pr kg ³⁾	37,64	36,91	33,43

Tabell 4b. Nettoinvesteringer

År	1997	1998	1999
Jord, grøfter og vannanlegg	-417	-3 193	1 841
Driftsbygninger	-12 979	19 270	-1 179
Maskiner og redskap	41 411	-8 011	33 236
Melkekvote (ku og geit)	21 707	13 675	0
Sum nettoinvesteringer	49 722	21 741	33 897

1) Inkl. nyttet halmavling

2) Inkl. distriktstilskudd

3) Inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

Østlandet, korn- og melkeproduksjon, flatbygger

Tabell 4c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	1997	1998	1999
Bygg	107 519	112 804	98 693
Havre	25 403	26 356	38 470
Hvete	85 745	93 045	82 422
Annet korn og oljefrø	2 637	10 047	3 371
Andre planteprodukter	16 813	24 625	13 644
Planteprodukter i alt	238 116	266 877	236 600
Storfe, melk ¹⁾	447 722	450 639	449 143
Storfe, livdyr	18 166	17 918	12 723
Kuslakt ²⁾	89 941	73 589	72 271
Annet storfeslakt ²⁾	177 367	163 373	116 586
Slaktegriser	484	534	408
Andre inntekter, husdyrholdet	5	224	358
Husdyrprodukt i alt	733 684	706 276	651 489
Areal og kulturlandskapstillegg, totalt	114 522	73 117	110 977
Produksjonstillegg, husdyr	69 327	71 098	77 644
Driftstillegg melk ku	57 000	57 500	59 000
Distriktstilskudd melk ku			10 372
Grunntilskudd melk ku			6 468
Refunderte avløserutgifter	46 079	45 698	55 562
Andre tilskudd	9 532	6 473	11 486
Tilskudd i alt	296 461	307 810	331 509
Leieinntekter, traktor og redskap	21 981	21 225	20 175
Andre inntekter	1 252	1 384	0
Produksjonsinntekter i alt	1 291 495	1 303 571	1 239 773

Tabell 4d. Kostnader pr bruk

År	1997	1998	1999
Kraftfôr	189 596	183 950	199 874
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	18 715	10 937	11 670
Fôrkostnader i alt	208 311	194 886	211 543
Såvarer	27 177	25 593	28 775
Handelsgjødsel og kalk	72 378	65 390	62 344
Plantevernmidler	11 074	12 321	12 450
Konserveringsmidler	11 405	11 058	7 301
Andre forbruksartikler m.v.	46 329	50 715	48 833
Kjøp av dyr	23 663	15 927	20 340
Sum variable kostnader	400 336	375 890	391 586
Leid arbeid	159 016	165 382	141 928
Drivstoff	19 483	21 435	21 896
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	12 002	8 194	11 824
Vedl.h. driftsbygninger	37 729	37 188	25 407
Vedl.h. traktor og maskiner	68 614	68 105	76 798
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	5 443	4 743	4 536
Avskr. Driftsbygninger	45 516	49 691	50 463
Avskr. Traktor og maskiner	67 108	70 933	73 284
Maskinleie	28 603	30 215	29 620
Andre faste kostnader	111 198	104 930	108 120
Sum faste kostnader	554 711	560 815	543 875
Kostnader i alt	955 047	936 704	935 461
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,88	0,85	1,01
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,40	1,52	1,58
Netto mekaniseringskostnader pr daa	385	430	457

1) Før 1999 inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

2) Inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

Østlandet, korn- og melkeproduksjon, flatbygder

Tabell 4e. Resultatregning

År	1997	1998	1999
Resultatregning i jordbruket			
Driftsoverskudd	336 448	366 866	304 312
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	122 859	138 391	146 214
Familiens arbeidsfortjeneste	213 589	228 475	158 097
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	149 455	155 710	98 444
Lønnsevne	372 604	393 857	300 025
Lønnsevne pr. time	87,49	91,83	69,76
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	198 888	212 412	168 368
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	204 817	218 419	152 116
Regnskapssammendrag			
Driftsoverskudd, jordbruk	336 448	366 866	304 312
Driftsoverskudd, skogbruk	16 820	13 164	22 810
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	5 418	19 846	27 995
Driftsoverskudd, andre næringer	28 538	41 854	3 226
Lønnsinntekt	116 384	122 630	116 883
Pensjoner og sykepenger	15 583	22 490	4 272
Gevinst/utbytte verdipapir	20 062	36 468	818
Årlige erstatninger og lignende	17 388	6 079	2 684
Familiens arbeid på nyanlegg	2 639	5 225	1 689
Renteinntekter	11 701	10 742	15 094
- Renteutgifter	62 128	68 329	88 358
- Kårutgifter	8 166	7 266	8 874
Nettoinntekt	500 687	569 709	402 549
Privatforbruk ekskl. skatt	348 472	332 091	342 402
Betalte skatter	153 379	158 243	157 373

Tabell 4f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	1997	1998	1999
Kontanter og bankinnskudd	209 085	235 361	208 731
Andre krav	122 486	137 987	104 775
Omløpsmidler, jordbruk	385 910	381 500	282 977
Omløpsmidler, andre næringer	100 004	137 033	148 080
Omløpsmidler i alt	817 486	891 881	744 564
Anleggsmidler, jordbruk	1 680 806	1 761 782	1 771 402
Anleggsmidler, skogbruk	112 755	127 573	143 071
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	48 960	45 469	46 691
Anleggsmidler, andre næringer	62 115	93 478	34 243
Privat hovedbygninger	463 841	452 871	480 457
Privat, annet	135 390	120 436	107 718
Anleggsmidler i alt	2 503 867	2 601 609	2 583 582
Eiendeler i alt	3 321 353	3 493 490	3 328 146
Eiendeler i jordbruket	2 066 717	2 143 281	2 054 379
Kortsiktig gjeld	541 372	474 812	450 911
Langsiktig gjeld	953 326	992 615	1 048 062
Gjeld i alt	1 494 698	1 467 427	1 498 972
Endring i året, kroner	93 527	-14 388	8 936
Egenkapital	1 826 655	2 026 063	1 829 173
Egenkapitalprosent	55	58	55
Endring i året (sparing)	34 519	151 348	-41 329
Arbeidskapital	276 114	417 069	293 653
Endring i året	-9 605	158 967	-67 933
1) Kalkulasjonsrente	6,0%	6,5%	7,0%

Østlandet, kornproduksjon kombinert med svin, flatbygder**Tabell 5a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser**

År	1997	1998	1999
Antall bruk	31	29	27
Brukers alder	49	50	49
Arealfordeling og avling			
Bygg, daa	126,2	125,0	138,1
Havre, daa	65,5	66,5	63,3
Hvete, daa	75,2	79,9	83,3
Annet korn, daa	2,6	2,1	2,2
Oljefrø, daa	7,5	1,9	3,7
Korn i alt, daa	277,1	275,4	290,5
Grovfôr, daa	8,0	6,5	6,4
Annet areal i alt, daa	5,7	9,6	10,5
Jordbruksareal, daa	290,9	291,6	307,3
- herav leid areal, daa	51,4	51,1	67,6
Bygg, kg pr daa	435	452	365
Havre, kg pr daa	461	492	400
Hvete, kg pr daa	497	562	451
Oljefrø, kg pr daa	185	190	203
Korn ialt, FEm pr daa ¹⁾	431	472	383
Grovfôr, FEm pr daa	204	265	285
Jordbruksareal, FEm pr daa	421	461	383
Husdyrproduksjon			
Antall avlsgriser	24,9	26,3	27,1
Antall smågriskull	44	48	55
Salgbare smågriser	417	449	530
Antall smågris omsatt	164	158	200
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	23 720	24 045	27 426
Arbeidsforbruk, timer			
Bruker	1 586	1 689	1 721
Ektefelle	558	578	437
Barn under 17 år	16	32	6
Sum familie	2 161	2 299	2 164
Leid arbeid	656	568	696
Sum timer i jordbruket	2 816	2 868	2 860
Sum timer i skogbruket	75	67	61
Sum timer i tilleggsnæring	45	104	87
Familiens arbeid på nyanlegg	83	62	163
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 204	1 167	1 103
Oppnådde priser			
Bygg, kr pr kg	1,98	1,94	1,99
Havre, kr pr kg	1,78	1,71	1,80
Hvete, kr pr kg	2,40	2,27	2,26
Oljefrø, kr pr kg	4,36	4,45	4,41
Smågris for salg, kr pr stk.	680	764	672
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg ²⁾	20,84	22,32	20,05

Tabell 5b. Nettoinvesteringer

År	1997	1998	1999
Jord, grøfter og vannanlegg	-915	-952	491
Driftsbygninger	89 192	100 097	153 806
Maskiner og redskap	-577	-21 585	6 609
Sum nettoinvesteringer	87 701	77 560	160 906

1) Inkl. nyttet halmavling

2) Inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

Østlandet, kornproduksjon kombinert med svin, flatbygder

Tabell 5c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	1997	1998	1999
Bygg	108 742	109 121	100 704
Havre	54 303	56 135	44 274
Hvete	93 933	102 149	84 833
Annet korn og oljefrø	6 389	3 382	4 897
Andre planteprodukter	13 378	17 305	22 693
Planteprodukter i alt	276 744	288 092	257 401
Smågriser	106 757	123 262	131 388
Slaktegriser	513 712	549 210	550 918
Avlsgriser	49 744	68 651	49 755
Andre inntekter, husdyrholdet	856	1 739	2 265
Husdyrprodukt i alt	671 068	742 862	734 326
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	1 944	3 350	2 449
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	52 607	57 881	59 849
Areal og kulturlandskapstillegg, annet	512	714	1 158
Produksjonstillegg, husdyr	18 359	19 799	21 741
Refunderte avløserutgifter	20 522	23 114	33 256
Andre tilskudd	8 381	7 131	8 281
Tilskudd i alt	102 324	111 988	126 734
Leieinntekter, traktor og redskap	11 512	14 194	11 367
Andre inntekter	1 435	340	148
Produksjonsinntekter i alt	1 063 083	1 157 477	1 129 976

Tabell 5d. Kostnader pr bruk

År	1997	1998	1999
Kraftfôr	313 753	326 082	351 526
Andre førkostnader inkl. beiteleie	309	1 115	270
Såvarer	24 754	22 630	27 883
Handelsgjødsel og kalk	36 410	36 282	36 926
Plantevernmidler	9 944	12 331	13 062
Konserveringsmidler	9		291
Andre forbruksartikler m.v.	44 014	47 241	48 766
Kjøp av gris	61 097	72 976	98 103
Kjøp av andre husdyr	194	310	2 179
Sum variable kostnader	490 483	518 968	579 005
Leid arbeid	62 476	60 762	72 713
Drivstoff	10 482	15 401	14 135
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	7 884	7 865	7 943
Vedl.h. driftsbygninger	18 840	20 546	19 664
Vedl.h. traktor og maskiner	39 810	37 485	36 085
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	3 339	2 801	2 642
Avskr. driftsbygninger	37 213	42 972	54 220
Avskr. traktor og maskiner	46 275	47 238	44 496
Maskinleie	7 528	8 576	11 355
Andre faste kostnader	79 932	79 228	87 110
Sum faste kostnader	313 778	322 874	350 362
Kostnader i alt	804 261	841 841	929 367
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,87	0,81	0,93
Netto mekaniseringskostnader pr daa	366	374	356

Østlandet, kornproduksjon kombinert med svin, flatbygder**Tabell 5e. Resultatregning**

År	1997	1998	1999
Resultatregning i jordbruket			
Driftsoverskudd	258 823	315 636	200 609
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	88 151	104 492	125 923
Familiens arbeidsfortjeneste	170 672	211 144	74 687
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	148 115	172 169	64 712
Lønnsevne	233 148	271 906	147 400
Lønnsevne pr. time	82,78	94,81	51,54
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	192 433	218 796	138 419
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	196 636	223 335	119 941
Regnskapssammendrag			
Driftsoverskudd, jordbruk	258 823	315 636	200 609
Driftsoverskudd, skogbruk	14 597	19 466	7 726
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	10 693	25 215	19 285
Driftsoverskudd, andre næringer	5 741	11 391	13 351
Lønnsinntekt	154 690	160 254	165 393
Pensjoner og sykepenger	26 287	24 301	24 382
Gevinst/utbytte verdipapir	16 756	8 267	2 471
Årlige erstatninger og lignende	2 264	12 431	1 450
Familiens arbeid på nyanlegg	8 879	7 126	19 347
Renteinntekter	7 958	10 567	11 649
- Renteutgifter	43 312	57 178	83 874
- Kårutgifter	8 474	9 109	10 522
Nettoinntekt	454 901	528 366	371 268
Privatforbruk ekskl. skatt	300 620	296 910	326 262
Betalte skatter	144 932	129 211	136 076

Tabell 5f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	1997	1998	1999
Kontanter og bankinnskudd	195 468	213 931	167 093
Andre krav	79 532	86 244	96 608
Omløpsmidler, jordbruk	318 014	341 128	306 133
Omløpsmidler, andre næringer	39 640	55 337	67 742
Omløpsmidler i alt	632 654	696 641	637 575
Anleggsmidler, jordbruk	1 206 683	1 322 007	1 538 139
Anleggsmidler, skogbruk	137 783	144 230	129 236
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	30 624	38 992	20 808
Anleggsmidler, andre næringer	1 844	9 165	27 611
Privat hovedbygninger	367 036	351 047	344 646
Privat, annet	72 436	78 921	101 753
Anleggsmidler i alt	1 816 404	1 944 362	2 162 192
Eiendeler i alt	2 449 058	2 641 003	2 799 767
Eiendeler i jordbruket	1 524 697	1 663 136	1 844 272
Kortsiktig gjeld	367 293	360 282	437 591
Langsiktig gjeld	690 434	776 788	930 991
Gjeld i alt	1 057 727	1 137 071	1 368 582
Endring i året, kroner	102 456	17 474	116 825
Egenkapital	1 391 331	1 503 932	1 431 186
Egenkapitalprosent	57	57	51
Endring i året (sparing)	67 744	129 000	-49 000
Arbeidskapital	265 361	336 359	199 984
Endring i året	28 356	83 810	-96 987
1) Kalkulasjonsrente	6,0%	6,5%	7,0%

Østlandet, sauehold, andre bygder

Tabell 6a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	1997	1998	1999
Antall bruk	22	27	22
Brukers alder	47	47	46
Arealfordeling og avling			
Grovfôr, daa	109,0	108,3	111,0
Annet areal, daa	0,2	0,3	1,0
Jordbruksareal, daa	109,2	108,6	112,0
- herav leid areal, daa	22,3	25,5	24,5
Grovfôr, FEm pr daa	293	282	275
Jordbruksareal, FEm pr daa	293	281	273
Husdyrproduksjon			
Antall vinterfôra sauer (vfs)	83	86	88
Antall gagnslam pr vfs	1,4	1,4	1,3
Kg kjøtt pr vfs	27	26	26
Ull, kg omsatt pr vfs	5,4	5,1	5,4
Arbeidsforbruk, timer			
Bruker	1 406	1 492	1 432
Ektefelle	247	262	303
Barn under 17 år	22	20	10
Sum familie	1 675	1 773	1 745
Leid arbeid	274	253	214
Sum timer i jordbruket	1 949	2 027	1 959
Sum timer i skogbruket	137	134	98
Sum timer i tilleggsnæring	142	145	202
Familiens arbeid på nyanlegg	25	102	39
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 654	1 499	1 320
Oppnådde priser			
Lammekjøtt, kr pr kg ¹⁾	38,65	38,64	42,86
Sauerkjøtt, kr pr kg ¹⁾	24,69	29,81	28,66
Ull, kr pr kg	33,30	33,19	31,58

Tabell 6b. Nettoinvesteringer

År	1997	1998	1999
Jord, grøfter og vannanlegg	1 333	-556	-1 215
Driftsbygninger	-5 302	-6 841	1 925
Maskiner og redskap	-1 451	11 812	-1 888
Sum nettoinvesteringer	-5 421	4 415	-1 177

1) Inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

Østlandet, sauehold, andre bygder

Tabell 6c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	1997	1998	1999
Korn			
Andre planteprodukter	6 594	2 583	3 600
Planteprodukter i alt	6 594	2 583	3 600
Sauer, livdyr	4 154	6 459	3 155
Sau- og lammeslakt ¹⁾	80 388	90 522	92 245
Ull	13 501	15 665	14 272
Andre inntekter, husdyrholdet	4 610	12 396	13 086
Husdyrprodukt i alt	102 630	121 109	116 833
Areal og kulturlandskapstillegg, totalt	63 649	65 947	48 130
Produksjonstillegg, husdyr	26 261	30 480	40 013
Refunderte avløserutgifter	18 618	21 065	23 447
Andre tilskudd	2 761	6 571	14 625
Tilskudd i alt	111 289	124 063	126 215
Leieinntekter, traktor og redskap	6 837	6 495	3 759
Andre inntekter	620	685	659
Produksjonsinntekter i alt	227 970	254 936	251 065

Tabell 6d. Kostnader pr bruk

År	1997	1998	1999
Krafftør	17 237	20 639	22 956
Andre førkostnader inkl. beiteleie	3 958	4 797	4 178
Såvarer	2 918	1 827	1 502
Handelsgjødsel og kalk	11 031	10 186	10 719
Plantevernmidler	117	171	49
Konserveringsmidler	1 212	1 034	1 575
Andre forbruksartikler m.v.	9 995	10 682	11 390
Kjøp av sau	1 360	1 202	775
Kjøp av andre husdyr	792	2 664	3 694
Sum variable kostnader	48 620	53 204	56 838
Leid arbeid	22 660	24 669	22 810
Drivstoff	4 223	4 380	4 654
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 973	1 091	2 033
Vedl.h. driftsbygninger	7 872	6 685	7 746
Vedl.h. traktor og maskiner	15 610	18 081	17 064
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 291	1 203	1 175
Avskr. driftsbygninger	10 305	10 941	10 982
Avskr. traktor og maskiner	18 497	15 826	15 899
Maskinleie	3 115	4 524	3 661
Andre faste kostnader	34 186	32 848	33 782
Sum faste kostnader	119 732	120 249	119 804
Kostnader i alt	168 352	173 453	176 643
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,25	1,36	1,44
Netto mekaniseringskostnader pr daa	365	382	392

1) Inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

Østlandet, sauehold, andre bygder

Tabell 6e. Resultatregning

År	1997	1998	1999
Resultatregning i jordbruket			
Driftsoverskudd	59 618	81 483	74 422
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	26 815	28 718	30 663
Familiens arbeidsfortjeneste	32 802	52 765	43 760
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	36 719	55 788	47 028
Lønnsevne	55 462	77 434	66 570
Lønnsevne pr. time	28,45	38,21	33,98
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	72 889	91 765	83 686
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	59 461	78 780	69 443
Regnskapssammendrag			
Driftsoverskudd, jordbruk	59 618	81 483	74 422
Driftsoverskudd, skogbruk	25 823	15 058	15 458
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	3 163	17 374	22 028
Driftsoverskudd, andre næringer	8 378	17 674	18 415
Lønnsinntekt	182 730	171 004	169 541
Pensjoner og sykepenger	13 797	18 901	21 764
Gevinst/utbytte verdipapir	11 420	2 356	983
Årlige erstatninger og lignende	11 198	63 298	9 407
Familiens arbeid på nyanlegg	2 539	11 389	4 553
Renteinntekter	7 461	12 003	11 535
- Renteutgifter	14 351	18 495	24 730
- Kårutgifter	5 393	4 218	4 654
Nettoinntekt	306 381	387 825	318 721
Privatforbruk ekskl. skatt	237 805	241 361	244 756
Betalte skatter	87 648	87 878	89 449

Tabell 6f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	1997	1998	1999
Kontanter og bankinnskudd	256 385	279 494	227 698
Andre krav	39 227	64 176	67 662
Omløpsmidler, jordbruk	34 540	34 108	28 393
Omløpsmidler, andre næringer	28 179	47 485	44 306
Omløpsmidler i alt	358 330	425 264	368 060
Anleggsmidler, jordbruk	406 951	410 851	406 508
Anleggsmidler, skogbruk	89 003	80 275	72 291
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	76 949	80 906	55 070
Anleggsmidler, andre næringer	17 829	8 768	1 473
Privat hovedbygninger	302 562	321 053	290 766
Privat, annet	89 585	122 420	109 074
Anleggsmidler i alt	982 880	1 024 273	935 181
Eiendeler i alt	1 341 210	1 449 538	1 303 241
Eiendeler i jordbruket	441 490	444 960	434 901
Kortsiktig gjeld	49 195	39 313	53 056
Langsiktig gjeld	256 512	316 455	304 722
Gjeld i alt	305 707	355 768	357 778
Endring i året, kroner	15 553	38 912	-1 288
Egenkapital	1 035 503	1 093 769	945 462
Egenkapitalprosent	77	75	73
Endring i året (sparing)	-17 261	92 665	15 705
Arbeidskapital	309 135	385 951	315 003
Endring i året	8 916	67 750	12 406
1) Kalkulasjonsrente	6,0%	6,5%	7,0%

Østfold, alle driftsformer, alle bygder

Tabell 7a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	1997	1998	1999
Antall bruk	56	56	54
Brukers alder	48	47	49
Arealfordeling og avling			
Korn, daa	259,6	261,3	269,5
Grovfôr, daa	52,9	56,9	66,8
Annet areal, daa	12,2	13,0	10,2
Jordbruksareal, daa	324,7	331,2	346,6
- herav leid areal, daa	55,1	58,0	69,9
Korn, FEm pr daa ¹⁾	431	473	372
Grovfôr, FEm pr daa	405	510	470
Jordbruksareal, FEm pr daa	428	479	390
Husdyrproduksjon			
Antall årskyr	5,1	5,0	6,0
Kumelk, liter omsatt	29 633	29 472	34 683
Melkekvote	30 023	30 904	35 655
Produsert melk pr årsku, kg	6 479	6 682	6 565
Storfekjøtt, kg omsatt	2 301	2 205	2 391
Antall avlsgriser	5,6	5,7	5,4
Salgbare smågriser	107	100	107
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	5 242	5 580	5 195
Arbeidsforbruk, timer			
Bruker	1 706	1 741	1 699
Ektefelle	427	452	374
Barn under 17 år	23	8	12
Sum familie	2 156	2 201	2 085
Leid arbeid	664	614	619
Sum timer i jordbruket	2 820	2 815	2 704
Sum timer i skogbruket	122	102	75
Sum timer i tilleggsnæring	142	268	298
Familiens arbeid på nyanlegg	46	41	33
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 131	1 165	1 221
Oppnådde priser			
Bygg, kr pr kg	1,95	1,92	1,98
Havre, kr pr kg	1,82	1,73	1,80
Kumelk, kr pr l ²⁾	3,48	3,56	3,50
Kukjøtt, kr pr kg ³⁾	30,15	28,89	25,84
Annet storfekjøtt, kr pr kg ³⁾	36,91	36,10	32,23
Smågris for salg, kr pr stk.	686	769	665
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg ³⁾	20,65	21,74	19,57

Tabell 7b. Nettoinvesteringer

År	1997	1998	1999
Jord, grøfter og vannanlegg	12	-1 075	574
Driftsbygninger	23 552	62 475	-604
Maskiner og redskap	-8 887	-15 597	-10 848
Melkekvote (ku og geit)	4 770	8 025	
Sum nettoinvesteringer	19 446	53 828	-10 878

1) Inkl. nyttet halmavling

2) Før 1999 inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

3) Inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

Østfold, alle driftsformer, alle bygder

Tabell 7c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	1997	1998	1999
Korn	230 078	254 653	209 534
Andre planteprodukter	45 463	34 747	30 074
Planteprodukter i alt	275 541	289 400	239 608
Storfe, melk ¹⁾	103 142	104 932	121 406
Storfe, livdyr	8 742	21 971	15 465
Kuslakt ²⁾	18 813	16 910	20 067
Annet storfeslakt ²⁾	65 563	45 780	41 392
Smågriser	28 884	29 014	28 141
Slaktegriser	118 361	123 186	104 518
Avlsgriser	16 116	21 552	13 602
Andre inntekter, husdyrholdet	38 582	46 183	53 072
Husdyrprodukt i alt	398 204	409 529	397 663
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	16 229	21 425	18 639
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	46 634	51 614	52 474
Areal og kulturlandskapstillegg, annet	1 423	1 945	1 679
Produksjonstillegg, husdyr	26 211	28 583	31 940
Driftstillegg melk ku	15 268	15 402	17 481
Distriktstilskudd melk ku			2 736
Grunntilskudd melk ku			1 702
Refunderte avløserutgifter	18 195	18 598	25 644
Andre tilskudd	7 969	9 653	10 327
Tilskudd i alt	131 929	147 220	162 623
Leieinntekter, traktor og redskap	9 751	10 533	9 173
Andre inntekter	2 737	2 331	2 268
Produksjonsinntekter i alt	818 162	859 013	811 335

Tabell 7d. Kostnader pr bruk

År	1997	1998	1999
Kraftfôr	139 863	148 721	149 565
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	5 151	2 792	4 249
Såvarer	22 955	20 059	27 880
Handelsgjødsel og kalk	44 629	46 282	48 738
Plantevernmidler	10 098	13 106	12 246
Konserveringsmidler	2 912	3 468	2 561
Andre forbruksartikler m.v.	24 238	27 226	25 290
Kjøp av dyr	33 756	38 131	43 042
Sum variable kostnader	283 601	299 785	313 570
Leid arbeid	65 599	60 131	63 580
Drivstoff	12 771	14 592	13 300
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	6 968	6 484	8 673
Vedl.h. driftsbygninger	22 724	17 626	13 386
Vedl.h. traktor og maskiner	40 785	38 750	41 589
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 824	2 590	2 621
Avskr. driftsbygninger	26 756	30 639	31 238
Avskr. traktor og maskiner	48 962	49 825	48 514
Maskinleie	7 085	12 345	13 823
Andre faste kostnader	70 099	71 080	77 193
Sum faste kostnader	304 573	304 063	313 917
Kostnader i alt	588 174	603 848	627 487
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,82	0,76	0,92
Netto mekaniseringskostnader pr daa	353	362	358

1) Før 1999 inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

Østfold, alle driftsformer, alle bygder

Tabell 7e. Resultatregning

År	1997	1998	1999
Resultatregning i jordbruket			
Driftsoverskudd	229 988	255 165	183 847
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	80 293	92 400	100 826
Familiens arbeidsfortjeneste	149 695	162 765	83 021
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	130 183	138 639	74 667
Lønnsevne	215 294	222 896	146 601
Lønnsevne pr. time	76,35	79,18	54,22
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	179 104	190 086	145 018
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	177 207	191 857	130 880
Regnskapssammendrag			
Driftsoverskudd, jordbruk	229 988	255 165	183 847
Driftsoverskudd, skogbruk	18 050	7 482	25 433
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	16 464	23 471	31 863
Driftsoverskudd, andre næringer	14 642	31 535	25 950
Lønnsinntekt	129 711	134 518	159 391
Pensjoner og sykepenger	23 762	24 198	29 401
Gevinst/utbytte verdipapir	9 352	10 919	3 759
Årlige erstatninger og lignende	5 947	4 853	6 309
Familiens arbeid på nyanlegg	4 980	4 688	3 899
Renteinntekter	9 049	11 423	14 105
- Renteutgifter	38 906	47 164	65 610
- Kårutgifter	7 353	7 530	7 363
Nettoinntekt	415 685	453 558	410 984
Privatforbruk ekskl. skatt	286 308	296 047	317 872
Betalte skatter	137 550	127 425	137 175

Tabell 7f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	1997	1998	1999
Kontanter og bankinnskudd	223 230	251 998	229 775
Andre krav	65 508	85 862	96 887
Omløpsmidler, jordbruk	269 714	259 788	191 183
Omløpsmidler, andre næringer	68 760	79 839	109 619
Omløpsmidler i alt	627 212	677 487	627 464
Anleggsmidler, jordbruk	1 079 626	1 186 004	1 207 215
Anleggsmidler, skogbruk	115 409	152 002	156 771
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	74 602	77 600	77 966
Anleggsmidler, andre næringer	28 935	64 495	60 503
Privat hovedbygninger	363 784	387 599	403 602
Privat, annet	91 056	97 608	129 132
Anleggsmidler i alt	1 753 411	1 965 307	2 035 189
Eiendeler i alt	2 380 623	2 642 794	2 662 653
Eiendeler i jordbruket	1 349 339	1 445 792	1 398 397
Kortsiktig gjeld	284 440	309 816	283 558
Langsiktig gjeld	639 143	690 511	802 904
Gjeld i alt	923 583	1 000 327	1 086 462
Endring i året, kroner	36 303	23 701	-34 970
Egenkapital	1 457 040	1 642 467	1 576 191
Egenkapitalprosent	61	62	59
Endring i året (sparing)	43 599	67 937	-3 036
Arbeidskapital	342 772	367 671	343 906
Endring i året	17 963	26 091	-13 055
1) Kalkulasjonsrente	6,0%	6,5%	7,0%

Akershus, alle driftsformer, alle bygder**Tabell 8a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser**

År	1997	1998	1999
Antall bruk	43	45	46
Brukers alder	48	49	50
Arealfordeling og avling			
Korn, daa	295,7	301,6	300,4
Grovfôr, daa	56,9	60,8	68,4
Annet areal, daa	9,6	8,9	7,9
Jordbruksareal, daa	362,2	371,3	376,7
- herav leid areal, daa	43,3	57,6	76,2
Korn, FEm pr daa ¹⁾	381	422	389
Grovfôr, FEm pr daa	398	462	401
Jordbruksareal, FEm pr daa	381	427	392
Husdyrproduksjon			
Antall årskyr	4,8	5,1	5,7
Kumelk, liter omsatt	27 483	30 223	33 364
Melkekvote	28 879	32 641	35 123
Produsert melk pr årsku, kg	6 695	6 838	6 692
Storfekjøtt, kg omsatt	1 502	1 695	1 852
Antall avlsgriser	2,4	2,3	2,1
Salgbare smågriser	35	33	31
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	4 383	3 817	3 564
Arbeidsforbruk, timer			
Bruker	1 600	1 585	1 580
Ektefelle	348	363	390
Barn under 17 år	15	29	7
Sum familie	1 964	1 977	1 977
Leid arbeid	526	554	617
Sum timer i jordbruket	2 489	2 531	2 594
Sum timer i skogbruket	66	63	58
Sum timer i tilleggsnæring	133	112	141
Familiens arbeid på nyanlegg	52	46	40
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 359	1 415	1 335
Oppnådde priser			
Bygg, kr pr kg	1,95	1,90	1,94
Havre, kr pr kg	1,72	1,72	1,77
Kumelk, kr pr l ²⁾	3,54	3,54	3,55
Kukjøtt, kr pr kg ³⁾	29,85	28,85	25,80
Annet storfekjøtt, kr pr kg ³⁾	36,86	35,87	32,48
Smågris for salg, kr pr stk.	689	790	634
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg ³⁾	20,26	21,50	19,54

Tabell 8b. Nettoinvesteringer

År	1997	1998	1999
Jord, grøfter og vannanlegg	664	-691	-504
Driftsbygninger	42 540	33 957	7 491
Maskiner og redskap	21 313	-9 146	50 056
Melkekvote (ku og geit)	4 398	3 862	
Sum nettoinvesteringer	68 914	27 982	57 044

1) Inkl. nyttet halmavling

2) Før 1999 inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

3) Inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

Akershus, alle driftsformer, alle bygder

Tabell 8c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	1997	1998	1999
Korn	229 591	264 109	238 705
Andre planteprodukter	35 895	41 927	47 866
Planteprodukter i alt	265 486	306 035	286 571
Storfe, melk ¹⁾	97 404	106 956	118 586
Storfe, livdyr	3 927	4 169	6 976
Kuslakt ²⁾	18 139	18 599	13 849
Annet storfeslakt ²⁾	34 757	39 885	29 687
Smågriser	5 462	2 584	4 518
Slaktegriser	93 051	84 042	65 417
Avlsgriser	9 412	11 155	7 194
Andre inntekter, husdyrholdet	8 564	24 855	21 037
Husdyrprodukt i alt	270 716	292 244	267 263
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	19 706	22 897	21 201
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	64 656	67 687	66 255
Areal og kulturlandskapstillegg, annet	1 052	2 244	2 141
Produksjonstillegg, husdyr	21 796	24 293	26 924
Driftstillegg melk ku	17 351	17 889	20 522
Distriktstilskudd melk ku			2 641
Grunntilskudd melk ku			1 678
Refunderte avløserutgifter	15 944	15 823	21 323
Andre tilskudd	9 513	7 015	14 174
Tilskudd i alt	150 019	157 849	176 857
Leieinntekter, traktor og redskap	12 290	16 182	17 048
Andre inntekter	5 232	7 493	4 040
Produksjonsinntekter i alt	703 743	779 804	751 779

Tabell 8d. Kostnader pr bruk

År	1997	1998	1999
Kraftfôr	95 450	102 943	99 780
Andre førkostnader inkl. beiteleie	6 653	2 760	4 665
Såvarer	22 312	22 786	25 892
Handelsgjødsel og kalk	46 042	46 103	44 798
Plantevernmidler	10 181	10 143	12 973
Konserveringsmidler	2 725	2 387	1 920
Andre forbruksartikler m.v.	20 147	21 461	23 378
Kjøp av dyr	31 941	39 345	29 022
Sum variable kostnader	235 451	247 928	242 427
Leid arbeid	49 543	57 750	64 453
Drivstoff	13 474	15 377	16 609
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	8 026	6 505	8 501
Vedl.h. driftsbygninger	16 191	14 876	16 496
Vedl.h. traktor og maskiner	38 598	43 027	39 621
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	5 163	4 929	4 595
Avskr. driftsbygninger	29 555	31 943	33 430
Avskr. traktor og maskiner	49 547	47 723	52 389
Maskinleie	13 219	17 430	18 200
Andre faste kostnader	64 694	65 859	74 814
Sum faste kostnader	288 009	305 420	329 108
Kostnader i alt	523 460	553 348	571 534
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,84	0,77	0,87
Netto mekaniseringskostnader pr daa	321	331	340

1) Før 1999 inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

2) Inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

Akershus, alle driftsformer, alle bygder

Tabell 8e. Resultatregning

År	1997	1998	1999
Resultatregning i jordbruket			
Driftsoverskudd	180 283	226 456	180 244
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	80 034	91 027	98 224
Familiens arbeidsfortjeneste	100 250	135 429	82 020
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	95 723	128 434	77 771
Lønnsevne	149 792	193 179	146 473
Lønnsevne pr. time	60,17	76,32	56,47
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	152 272	188 290	152 300
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	145 741	186 279	138 673
Regnskapssammendrag			
Driftsoverskudd, jordbruk	180 283	226 456	180 244
Driftsoverskudd, skogbruk	23 005	37 619	26 667
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	9 723	25 364	39 911
Driftsoverskudd, andre næringer	25 272	51 207	50 010
Lønnsinntekt	171 453	181 258	183 185
Pensjoner og sykepenger	16 726	19 751	20 280
Gevinst/utbytte verdipapir	20 158	1 449	4 118
Årlige erstatninger og lignende	19 563	14 426	3 710
Familiens arbeid på nyanlegg	5 625	5 290	4 750
Renteinntekter	9 692	12 006	14 005
- Renteutgifter	41 581	48 604	57 390
- Kårutgifter	8 348	7 099	6 898
Nettoinntekt	431 571	519 121	462 591
Privatforbruk ekskl. skatt	296 055	299 020	293 568
Betalte skatter	142 137	143 963	150 761

Tabell 8f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	1997	1998	1999
Kontanter og bankinnskudd	202 191	245 601	235 698
Andre krav	89 386	87 063	96 043
Omløpsmidler, jordbruk	249 359	259 240	201 798
Omløpsmidler, andre næringer	27 859	60 480	92 322
Omløpsmidler i alt	568 795	652 385	625 862
Anleggsmidler, jordbruk	1 112 311	1 164 587	1 201 648
Anleggsmidler, skogbruk	126 127	129 494	129 551
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	36 276	32 341	32 697
Anleggsmidler, andre næringer	45 779	68 364	76 399
Privat hovedbygninger	449 821	463 530	452 271
Privat, annet	119 749	130 134	135 633
Anleggsmidler i alt	1 890 062	1 988 449	2 028 199
Eiendeler i alt	2 458 857	2 640 834	2 654 061
Eiendeler i jordbruket	1 361 670	1 423 827	1 403 446
Kortsiktig gjeld	329 942	304 292	276 996
Langsiktig gjeld	623 048	655 674	676 997
Gjeld i alt	952 990	959 966	953 992
Endring i året, kroner	89 038	11 873	-3 168
Egenkapital	1 505 867	1 680 868	1 700 069
Egenkapitalprosent	61	64	64
Endring i året (sparing)	3 679	152 997	92 129
Arbeidskapital	238 852	348 092	348 866
Endring i året	-24 420	115 693	31 771
1) Kalkulasjonsrente	6,0%	6,5%	7,0%

Hedmark, alle driftsformer, alle bygder**Tabell 9a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser**

År	1997	1998	1999
Antall bruk	94	95	90
Brukers alder	48	47	48
Arealfordeling og avling			
Korn, daa	140,3	145,9	141,7
Grovfôr, daa	116,8	114,8	116,3
Annet areal, daa	20,2	18,9	15,9
Jordbruksareal, daa	277,3	279,6	273,8
- herav leid areal, daa	57,2	62,2	63,5
Korn, FEm pr daa ¹⁾	425	450	413
Grovfôr, FEm pr daa	384	382	366
Jordbruksareal, FEm pr daa	414	427	400
Husdyrproduksjon			
Antall årskyr	8,2	8,1	8,3
Kumelk, liter omsatt	45 788	44 153	45 776
Melkekvote	48 096	47 069	48 370
Produsert melk pr årsku, kg	6 227	6 090	6 150
Storfekjøtt, kg omsatt	2 339	2 298	2 382
Antall avlsgriser	1,9	1,9	1,6
Salgbare smågriser	26	32	32
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	2 593	2 575	2 229
Antall vinterfôra sauer (vfs)	8	9	9
Kg kjøtt pr vfs	26	24	26
Ull, kg omsatt pr vfs	4,8	5,4	5,4
Arbeidsforbruk, timer			
Bruker	1 795	1 796	1 749
Ektefelle	358	357	360
Barn under 17 år	25	24	25
Sum familie	2 178	2 177	2 133
Leid arbeid	756	653	614
Sum timer i jordbruket	2 933	2 830	2 747
Sum timer i skogbruket	131	119	100
Sum timer i tilleggsnæring	52	57	68
Familiens arbeid på nyanlegg	18	10	43
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 278	1 297	1 322
Oppnådde priser			
Bygg, kr pr kg	2,03	1,99	2,04
Havre, kr pr kg	1,71	1,71	1,76
Kumelk, kr pr l ²⁾	3,42	3,68	3,37
Kukjøtt, kr pr kg ³⁾	33,84	33,49	30,28
Annet storfekjøtt, kr pr kg ³⁾	40,14	39,15	35,99
Smågris for salg, kr pr stk.	706	761	690
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg ³⁾	20,61	21,85	20,05
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg ³⁾	35,37	36,52	39,35
Ull, kr pr kg	29,60	30,86	30,22

Tabell 9b. Nettoinvesteringer

År	1997	1998	1999
Jord, grøfter og vannanlegg	1 482	-540	-538
Driftsbygninger	-7 796	-1 818	41 659
Maskiner og redskap	13 395	-7 717	780
Melkekvote (ku og geit)	4 312	2 280	
Sum nettoinvesteringer	11 394	-7 796	41 901

1) Inkl. nyttet halmavling

2) Før 1999 inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

3) Inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

Hedmark, alle driftsformer, alle bygder**Tabell 9c. Produksjonsinntekter pr bruk**

År	1997	1998	1999
Korn	125 513	133 449	121 230
Andre planteprodukter	55 487	50 359	57 184
Planteprodukter i alt	181 000	183 808	178 414
Storfe, melk ¹⁾	156 726	162 382	154 486
Storfe, livdyr	5 597	4 678	6 373
Kuslakt ²⁾	32 328	32 020	27 073
Annet storfeslakt ²⁾	58 586	51 885	41 755
Smågriser	4 546	6 085	4 524
Slaktegriser	54 146	56 019	48 231
Avlsgriser	1 989	3 043	2 555
Sauer, livdyr og slakt	7 931	9 927	9 679
Ull	1 158	1 753	1 537
Andre inntekter, husdyrholdet	22 192	22 201	26 624
Husdyrprodukt i alt	345 198	349 991	322 838
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	38 572	44 061	37 287
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	27 022	30 177	30 511
Areal og kulturlandskapstillegg, annet	2 309	3 760	3 773
Produksjonstillegg, husdyr	32 983	35 998	39 581
Driftstillegg melk ku	26 681	26 010	28 111
Distriktstilskudd melk ku			8 432
Grunntilskudd melk ku			2 235
Refunderte avløserutgifter	23 577	23 218	29 229
Andre tilskudd	7 693	7 192	13 113
Tilskudd i alt	158 836	170 416	192 272
Leieinntekter, traktor og redskap	9 881	8 831	9 619
Andre inntekter	2 439	2 114	1 859
Produksjonsinntekter i alt	697 355	715 160	705 003

Tabell 9d. Kostnader pr bruk

År	1997	1998	1999
Kraftfôr	108 853	107 991	108 033
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	5 333	3 893	7 049
Såvarer	16 760	17 097	16 073
Handelsgjødsel og kalk	34 794	35 361	34 816
Plantevernmidler	7 114	7 858	8 442
Konserveringsmidler	4 032	4 435	4 475
Andre forbruksartikler m.v.	21 891	23 654	22 920
Kjøp av dyr	16 790	20 048	22 019
Sum variable kostnader	215 568	220 337	223 826
Leid arbeid	70 278	65 522	61 947
Drivstoff	12 456	12 547	13 468
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	5 423	4 281	4 679
Vedl.h. driftsbygninger	19 078	16 749	15 924
Vedl.h. traktor og maskiner	39 383	46 021	39 606
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 651	2 409	2 366
Avskr. driftsbygninger	25 035	26 324	28 762
Avskr. traktor og maskiner	43 063	43 957	42 773
Maskinleie	11 380	13 980	14 714
Andre faste kostnader	67 911	66 960	68 964
Sum faste kostnader	296 658	298 749	293 202
Kostnader i alt	512 226	519 086	517 028
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,96	1,03	1,06
Netto mekaniseringskostnader pr daa	396	439	425

1) Før 1999 inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

2) Inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

Hedmark, alle driftsformer, alle bygger**Tabell 9e. Resultatregning**

År	1997	1998	1999
Resultatregning i jordbruket			
Driftsoverskudd	185 129	196 074	187 975
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	69 293	75 437	80 669
Familiens arbeidsfortjeneste	115 836	120 637	107 306
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	99 731	103 904	94 315
Lønnsevne	186 115	186 160	169 252
Lønnsevne pr. time	63,45	65,79	61,62
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	145 566	153 138	146 224
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	135 567	142 624	133 832
Regnskapssammendrag			
Driftsoverskudd, jordbruk	185 129	196 074	187 975
Driftsoverskudd, skogbruk	24 205	20 329	24 841
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	5 541	11 750	9 777
Driftsoverskudd, andre næringer	17 295	17 488	4 896
Lønnsinntekt	151 011	164 509	178 045
Pensjoner og sykepenger	14 932	16 934	19 730
Gevinst/utbytte verdipapir	8 228	6 744	1 750
Årlige erstatninger og lignende	3 577	2 420	4 975
Familiens arbeid på nyanlegg	1 960	1 155	5 018
Renteinntekter	7 410	11 598	15 424
- Renteutgifter	39 549	45 916	55 842
- Kårutgifter	10 363	10 638	10 276
Nettoinntekt	369 374	392 433	386 312
Privatforbruk ekskl. skatt	256 248	274 375	286 658
Betalte skatter	115 176	124 460	127 733

Tabell 9f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	1997	1998	1999
Kontanter og bankinnskudd	226 938	242 654	263 223
Andre krav	68 639	75 211	67 910
Omløpsmidler, jordbruk	227 293	213 860	181 702
Omløpsmidler, skogbruk	179	529	644
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	1 826	2 239	2 450
Omløpsmidler, andre næringer	56 618	61 732	70 949
Omløpsmidler i alt	581 492	596 224	586 879
Anleggsmidler, jordbruk	930 836	938 179	977 230
Anleggsmidler, skogbruk	126 804	137 689	134 128
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	18 419	29 312	34 410
Anleggsmidler, andre næringer	13 294	31 127	7 895
Privat hovedbygninger	310 633	298 664	301 306
Privat, annet	107 637	106 234	103 974
Anleggsmidler i alt	1 507 622	1 541 206	1 558 943
Eiendeler i alt	2 089 114	2 137 430	2 145 821
Eiendeler i jordbruket	1 158 129	1 152 040	1 158 931
Kortsiktig gjeld	281 170	281 906	284 398
Langsiktig gjeld	586 682	606 873	641 033
Gjeld i alt	867 851	888 779	925 432
Endring i året, kroner	5 234	18 509	50 415
Egenkapital	1 221 263	1 248 651	1 220 390
Egenkapitalprosent	58	58	57
Endring i året (sparing)	43 309	8 826	9 925
Arbeidskapital	300 322	314 319	302 480
Endring i året	19 527	22 294	18 107
1) Kalkulasjonsrente	6,0%	6,5%	7,0%

Oppland, alle driftsformer, alle bygder
Tabell 10a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	1997	1998	1999
Antall bruk	87	90	85
Brukers alder	48	48	47
Arealfordeling og avling			
Korn, daa	43,9	45,8	51,0
Grovfôr, daa	147,8	153,2	158,3
Annet areal, daa	4,2	4,2	4,8
Jordbruksareal, daa	195,9	203,2	214,1
- herav leid areal, daa	39,2	44,8	49,0
Korn, FEm pr daa ¹⁾	415	442	382
Grovfôr, FEm pr daa	349	361	367
Jordbruksareal, FEm pr daa	369	384	371
Husdyrproduksjon			
Antall årskyr	9,2	9,6	9,9
Kumelk, liter omsatt	50 248	51 499	53 877
Melkekvote	50 326	52 244	54 374
Produsert melk pr årsku, kg	6 281	6 269	6 224
Storfekjøtt, kg omsatt	2 879	3 509	3 744
Antall avlsgriser	2,0	1,9	1,9
Salgbare smågriser	32	30	33
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	1 475	1 434	1 730
Antall vinterfôra sauer (vfs)	13	13	13
Kg kjøtt pr vfs	28	24	27
Ull, kg omsatt pr vfs	5,9	5,1	5,2
Arbeidsforbruk, timer			
Bruker	2 004	1 986	2 044
Ektefelle	514	480	437
Barn under 17 år	27	21	13
Sum familie	2 545	2 487	2 494
Leid arbeid	729	711	773
Sum timer i jordbruket	3 274	3 198	3 267
Sum timer i skogbruket	82	70	70
Sum timer i tilleggsnæring	64	98	135
Familiens arbeid på nyanlegg	18	43	14
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 062	1 111	1 091
Oppnådde priser			
Bygg, kr pr kg	1,97	1,91	2,01
Havre, kr pr kg	1,70	1,68	1,76
Kumelk, kr pr l ²⁾	3,42	3,60	3,36
Kukjøtt, kr pr kg ³⁾	35,45	34,48	31,65
Annet storfekjøtt, kr pr kg ³⁾	41,72	40,89	37,48
Smågris for salg, kr pr stk.	670	765	665
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg ³⁾	20,33	21,42	19,46
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg ³⁾	35,60	35,48	39,12
Ull, kr pr kg	32,49	33,00	31,45

Tabell 10b. Nettoinvesteringer

År	1997	1998	1999
Jord, grøfter og vannanlegg	37	851	3 842
Driftsbygninger	-3 021	8 250	-1 014
Maskiner og redskap	198	5 560	17 682
Melkekvote (ku og geit)	5 047	3 019	-83
Sum nettoinvesteringer	2 261	17 679	20 427

1) Inkl. nyttet halmavling

2) Før 1999 inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

3) Inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

Oppland, alle driftsformer, alle bygder

Tabell 10c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	1997	1998	1999
Korn	34 908	38 584	37 356
Andre planteprodukter	19 887	22 053	22 092
Planteprodukter i alt	54 796	60 637	59 448
Storfe, melk ¹⁾	171 882	185 649	181 251
Storfe, livdyr	7 021	7 783	8 320
Kuslakt ²⁾	39 194	41 414	37 538
Annet storfeslakt ²⁾	85 515	96 547	87 087
Smågriser	19 059	18 221	16 798
Slaktegriser	32 522	31 286	33 195
Avlsgriser	2 212	3 470	1 261
Sauer, livdyr og slakt	13 479	13 291	15 191
Ull	2 246	2 256	2 042
Andre inntekter, husdyrholdet	16 611	12 912	14 706
Husdyrprodukt i alt	389 740	412 829	397 390
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	54 961	64 603	52 907
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	11 304	12 229	13 319
Areal og kulturlandskapstillegg, annet	660	1 163	1 315
Produksjonstillegg, husdyr	42 597	46 408	51 460
Driftstillegg melk ku	38 382	37 646	39 149
Distriktstilskudd melk ku			11 229
Grunntilskudd melk ku			2 692
Refunderte avløserutgifter	32 335	33 776	38 380
Andre tilskudd	6 316	7 724	12 646
Tilskudd i alt	186 555	203 548	223 096
Leieinntekter, traktor og redskap	7 461	8 359	10 476
Andre inntekter	5 145	1 842	4 028
Produksjonsinntekter i alt	643 696	687 215	694 438

Tabell 10d. Kostnader pr bruk

År	1997	1998	1999
Kraftfôr	118 700	124 938	130 544
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	7 858	9 498	9 114
Såvarer	8 189	8 113	8 784
Handelsgjødsel og kalk	21 987	22 345	23 608
Plantevernmidler	2 384	2 424	3 308
Konserveringsmidler	3 413	4 835	4 721
Andre forbruksartikler m.v.	24 746	27 475	28 383
Kjøp av dyr	24 076	27 668	32 718
Sum variable kostnader	211 354	227 296	241 180
Leid arbeid	66 699	64 919	70 819
Drivstoff	8 955	9 440	10 090
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	4 784	4 062	5 735
Vedl.h. driftsbygninger	16 368	17 656	14 945
Vedl.h. traktor og maskiner	31 664	37 215	37 189
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 216	2 113	2 201
Avskr. driftsbygninger	23 545	24 391	25 299
Avskr. traktor og maskiner	41 637	41 664	45 316
Maskinleie	10 139	13 592	13 297
Andre faste kostnader	54 002	55 317	59 565
Sum faste kostnader	260 010	270 370	284 456
Kostnader i alt	471 364	497 666	525 636
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,33	1,36	1,40
Netto mekaniseringskostnader pr daa	491	523	521

1) Før 1999 inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

2) Inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

Oppland, alle driftsformer, alle bygder

Tabell 10e. Resultatregning

År	1997	1998	1999
Resultatregning i jordbruket			
Driftsoverskudd	172 332	189 550	168 802
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	57 785	66 705	75 300
Familiens arbeidsfortjeneste	114 547	122 844	93 502
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	84 395	92 606	70 303
Lønnsevne	181 247	187 764	164 321
Lønnsevne pr. time	55,36	58,71	50,30
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	128 493	138 983	124 985
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	116 166	129 763	110 472
Regnskapssammendrag			
Driftsoverskudd, jordbruk	172 332	189 550	168 802
Driftsoverskudd, skogbruk	17 136	25 850	9 880
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	3 566	12 971	20 068
Driftsoverskudd, andre næringer	3 958	7 760	13 791
Lønnsinntekt	127 390	135 815	131 144
Pensjoner og sykepenger	13 083	22 732	18 015
Gevinst/utbytte verdipapir	12 782	6 764	1 724
Årlige erstatninger og lignende	8 138	28 450	17 975
Familiens arbeid på nyanlegg	1 835	4 736	1 638
Renteinntekter	9 498	12 215	14 769
- Renteutgifter	23 154	29 243	37 414
- Kårutgifter	6 341	6 030	6 504
Nettoinntekt	340 222	411 570	353 888
Privatforbruk ekskl. skatt	245 406	251 340	258 617
Betalte skatter	110 745	106 802	123 852

Tabell 10 f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	1997	1998	1999
Kontanter og bankinnskudd	264 478	276 885	291 625
Andre krav	80 447	106 107	101 506
Omløpsmidler, jordbruk	146 555	155 836	137 638
Omløpsmidler, skogbruk	1 182	3 662	1 973
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	890	1 368	1 319
Omløpsmidler, andre næringer	71 040	82 064	81 509
Omløpsmidler i alt	564 592	625 923	615 571
Anleggsmidler, jordbruk	822 924	879 645	933 175
Anleggsmidler, skogbruk	95 221	90 215	102 224
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	22 825	23 154	24 302
Anleggsmidler, andre næringer	15 187	24 121	24 082
Privat hovedbygninger	345 725	361 260	360 286
Privat, annet	83 825	92 969	90 155
Anleggsmidler i alt	1 385 707	1 471 366	1 534 224
Eiendeler i alt	1 950 298	2 097 289	2 149 794
Eiendeler i jordbruket	969 479	1 035 481	1 070 812
Kortsiktig gjeld	214 746	210 271	236 143
Langsiktig gjeld	346 580	403 451	449 642
Gjeld i alt	561 326	613 722	685 785
Endring i året, kroner	25 411	-2 789	21 638
Egenkapital	1 388 973	1 483 566	1 464 010
Egenkapitalprosent	71	71	68
Endring i året (sparing)	21 383	93 363	-20 359
Arbeidskapital	349 845	415 652	379 428
Endring i året	9 390	54 281	-16 077
1) Kalkulasjonsrente	6,0%	6,5%	7,0%

Buskerud, alle driftsformer, alle bygder
Tabell 11a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	1997	1998	1999
Antall bruk	53	55	57
Brukers alder	47	46	46
Arealfordeling og avling			
Korn, daa	117,2	109,7	112,0
Grovfôr, daa	101,9	111,6	117,2
Annet areal, daa	5,5	5,0	6,9
Jordbruksareal, daa	224,7	226,3	236,1
- herav leid areal, daa	63,9	63,1	68,9
Korn, Fem pr daa ¹⁾	449	468	380
Grovfôr, Fem pr daa	375	369	370
Jordbruksareal, Fem pr daa	411	415	373
Husdyrproduksjon			
Antall årskyr	6,4	6,1	6,2
Kumelk, liter omsatt	36 387	35 104	35 402
Melkekvote	36 757	35 679	36 407
Produsert melk pr årsku, kg	6 433	6 465	6 474
Storfekjøtt, kg omsatt	2 445	2 566	2 812
Antall avlsgriser	0,9	0,9	0,5
Salgbare smågriser	12	7	6
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	720	648	636
Antall vinterføra sauer (vfs)	9	14	14
Kg kjøtt pr vfs	32	30	31
Ull, kg omsatt pr vfs	4,5	6,3	5,5
Arbeidsforbruk, timer			
Bruker	1 617	1 739	1 667
Ektefelle	333	359	359
Barn under 17 år	11	9	10
Sum familie	1 961	2 107	2 036
Leid arbeid	597	652	630
Sum timer i jordbruket	2 558	2 759	2 666
Sum timer i skogbruket	141	123	140
Sum timer i tilleggsnæring	115	112	102
Familiens arbeid på nyanlegg	41	75	59
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 376	1 435	1 408
Oppnådde priser			
Bygg, kr pr kg	1,91	1,86	1,94
Havre, kr pr kg	1,72	1,69	1,80
Kumelk, kr pr l ²⁾	3,54	3,75	3,41
Kukjøtt, kr pr kg ³⁾	32,83	33,22	30,00
Annet storfekjøtt, kr pr kg ³⁾	38,65	38,03	34,10
Smågris for salg, kr pr stk.	661	662	
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg ³⁾	21,05	23,30	20,24
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg ³⁾	35,60	38,99	41,06
Ull, kr pr kg	37,62	35,58	34,48

Tabell 11b. Nettoinvesteringer

År	1997	1998	1999
Jord, grøfter og vannanlegg	-1 321	-285	6 984
Driftsbygninger	6 575	30 742	36 624
Maskiner og redskap	-8 189	-8 561	13 252
Melkekvote (ku og geit)	4 375	8 395	0
Sum nettoinvesteringer	1 441	30 290	56 860

1) Inkl. nyttet halmavling

2) Før 1999 inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

3) Inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

Buskerud, alle driftsformer, alle bygder**Tabell 11c. Produksjonsinntekter pr bruk**

År	1997	1998	1999
Korn	108 138	100 096	87 984
Andre planteprodukter	22 056	12 316	15 686
Planteprodukter i alt	130 193	112 412	103 671
Storfe, melk ¹⁾	128 751	131 755	120 871
Storfe, livdyr	12 862	10 147	13 483
Kuslakt ²⁾	23 978	25 646	21 195
Annet storfeslakt ²⁾	78 294	70 292	66 154
Smågriser	1 071	1 365	-275
Slaktegriser	15 734	12 015	13 086
Avlsgriser	2 302	1 672	-59
Sauer, livdyr og slakt	9 993	17 954	18 195
Ull	1 399	3 091	2 511
Andre inntekter, husdyrholdet	9 835	9 106	7 062
Husdyrprodukt i alt	284 218	283 043	262 224
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	38 610	48 461	36 893
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	27 130	27 512	31 025
Areal og kulturlandskapstillegg, annet	613	681	630
Produksjonstillegg, husdyr	32 444	36 409	39 558
Driftstillegg melk ku	28 769	27 583	28 362
Distriktstilskudd melk ku			6 862
Grunntilskudd melk ku			1 775
Refunderte avløserutgifter	24 798	26 145	26 842
Andre tilskudd	9 741	13 925	15 484
Tilskudd i alt	162 104	180 716	187 431
Leieinntekter, traktor og redskap	21 531	16 144	16 520
Andre inntekter	5 514	1 861	1 262
Produksjonsinntekter i alt	603 560	594 177	571 107

Tabell 11d. Kostnader pr bruk

År	1997	1998	1999
Kraftfôr	75 669	73 755	73 034
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	11 666	8 582	9 125
Såvarer	14 835	10 364	14 141
Handelsgjødsel og kalk	28 426	26 533	26 654
Plantevernmidler	6 814	5 969	5 999
Konserveringsmidler	3 461	3 428	3 262
Andre forbruksartikler m.v.	18 782	20 676	21 531
Kjøp av dyr	23 359	20 101	23 690
Sum variable kostnader	183 012	169 408	177 435
Leid arbeid	56 399	60 053	60 201
Drivstoff	9 938	9 752	11 283
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	5 040	5 778	5 944
Vedl.h. driftsbygninger	19 350	15 577	14 724
Vedl.h. traktor og maskiner	36 926	34 810	36 093
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 545	2 004	1 969
Avskr. driftsbygninger	23 346	24 050	26 036
Avskr. traktor og maskiner	39 883	38 195	41 497
Maskinleie	11 576	15 063	10 785
Andre faste kostnader	58 504	58 437	61 061
Sum faste kostnader	263 508	263 719	269 593
Kostnader i alt	446 520	433 126	447 028
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,96	1,00	1,10
Netto mekaniseringskostnader pr daa	394	415	412

1) Før 1999 inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

2) Inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

Buskerud, alle driftsformer, alle bygder**Tabell 11e. Resultatregning**

År	1997	1998	1999
Resultatregning i jordbruket			
Driftsoverskudd	157 040	161 051	124 079
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	61 651	66 143	73 873
Familiens arbeidsfortjeneste	95 389	94 908	50 206
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	91 213	84 466	46 234
Lønnsevne	151 788	154 961	110 407
Lønnsevne pr. time	59,34	56,16	41,42
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	145 371	139 103	115 850
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	135 719	128 724	96 240
Regnskapssammendrag			
Driftsoverskudd, jordbruk	157 040	161 051	124 079
Driftsoverskudd, skogbruk	24 844	35 366	38 882
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	7 138	19 217	22 692
Driftsoverskudd, andre næringer	15 545	28 792	39 289
Lønnsinntekt	157 280	162 013	169 850
Pensjoner og sykepenger	19 686	19 343	18 233
Gevinst/utbytte verdipapir	11 167	2 920	7 022
Årlige erstatninger og lignende	9 444	12 347	9 603
Familiens arbeid på nyanlegg	4 312	8 425	6 914
Renteinntekter	10 520	12 582	15 199
- Renteutgifter	24 867	28 517	35 457
- Kårutgifter	6 281	7 383	7 944
Nettoinntekt	385 829	426 155	408 362
Privatforbruk ekskl. skatt	278 235	271 924	290 603
Betalte skatter	111 961	121 847	139 955

Tabell 11f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	1997	1998	1999
Kontanter og bankinnskudd	265 805	257 133	299 445
Andre krav	101 948	109 812	126 145
Omløpsmidler, jordbruk	146 876	128 957	107 037
Omløpsmidler, andre næringer	63 662	66 718	78 682
Omløpsmidler i alt	578 291	562 621	611 309
Anleggsmidler, jordbruk	886 959	899 855	964 949
Anleggsmidler, skogbruk	157 882	190 559	216 079
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	43 923	51 802	50 334
Anleggsmidler, andre næringer	43 199	63 049	48 279
Privat hovedbygninger	349 792	402 852	408 151
Privat, annet	71 483	79 331	78 148
Anleggsmidler i alt	1 553 237	1 687 447	1 765 941
Eiendeler i alt	2 131 529	2 250 068	2 377 250
Eiendeler i jordbruket	1 033 835	1 028 812	1 071 986
Kortsiktig gjeld	190 436	185 359	186 529
Langsiktig gjeld	439 072	491 722	560 593
Gjeld i alt	629 508	677 081	747 123
Endring i året, kroner	-9 511	-4 442	59 071
Egenkapital	1 502 021	1 572 987	1 630 127
Egenkapitalprosent	70	70	69
Endring i året (sparing)	28 499	84 006	44 772
Arbeidskapital	387 855	377 261	424 779
Endring i året	-9 867	42 616	36 110
1) Kalkulasjonsrente	6,0%	6,5%	7,0%

Vestfold, alle driftsformer, alle bygder
Tabell 12a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	1997	1998	1999
Antall bruk	36	35	36
Brukers alder	47	48	48
Arealfordeling og avling			
Korn, daa	204,8	209,2	211,5
Grovfôr, daa	61,2	53,1	66,0
Annet areal, daa	29,2	29,6	27,5
Jordbruksareal, daa	295,2	291,9	305,1
- herav leid areal, daa	82,9	81,3	89,2
Korn, FEm pr daa ¹⁾	440	459	377
Grovfôr, FEm pr daa	433	449	457
Jordbruksareal, FEm pr daa	427	443	397
Husdyrproduksjon			
Antall årskyr	4,6	4,9	6,0
Kumelk, liter omsatt	27 116	28 349	35 209
Melkekvote	28 596	29 738	36 276
Produsert melk pr årsku, kg	6 634	6 556	6 568
Storfekjøtt, kg omsatt	1 117	1 214	1 675
Antall avlsgriser	6,8	5,6	5,8
Salgbare smågriser	97	104	115
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	7 494	6 882	8 791
Antall vinterfôra sauer (vfs)	4	1	1
Kg kjøtt pr vfs	20	33	19
Ull, kg omsatt pr vfs	4,8	4,9	4,9
Arbeidsforbruk, timer			
Bruker	1 587	1 645	1 729
Ektefelle	384	375	371
Barn under 17 år	12	8	1
Sum familie	1 983	2 028	2 101
Leid arbeid	506	479	568
Sum timer i jordbruket	2 489	2 507	2 670
Sum timer i skogbruket	169	110	111
Sum timer i tilleggsnæring	155	146	172
Familiens arbeid på nyanlegg	32	53	39
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 315	1 461	1 295
Oppnådde priser			
Bygg, kr pr kg	1,92	1,90	1,95
Havre, kr pr kg	1,76	1,71	1,75
Kumelk, kr pr l ²⁾	3,31	3,61	3,41
Kukjøtt, kr pr kg ³⁾	30,53	30,41	27,08
Annet storfekjøtt, kr pr kg ³⁾	37,87	36,54	33,24
Smågris for salg, kr pr stk.	701	752	673
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg ³⁾	21,23	23,23	20,39
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg ³⁾	33,53	31,04	36,95
Ull, kr pr kg	24,79	36,52	28,72

Tabell 12b. Nettoinvesteringer

År	1997	1998	1999
Jord, grøfter og vannanlegg	-1 104	-960	224
Driftsbygninger	23 582	16 045	14 733
Maskiner og redskap	7 706	-11 972	25 788
Melkekvote (ku og geit)	3 498	2 855	
Sum nettoinvesteringer	33 682	5 968	40 745

- 1) Inkl. nyttet halmavling
- 2) Før 1999 inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd
- 3) Inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

Vestfold, alle driftsformer, alle bygder**Tabell 12c. Produksjonsinntekter pr bruk**

År	1997	1998	1999
Korn	189 564	203 321	162 899
Andre planteprodukter	64 741	51 315	64 743
Planteprodukter i alt	254 306	254 636	227 642
Storfe, melk ¹⁾	89 635	102 471	120 019
Storfe, livdyr	4 959	6 936	6 599
Kuslakt ²⁾	19 651	18 240	19 383
Annet storfeslakt ²⁾	25 654	27 152	27 540
Smågriser	7 469	14 544	20 932
Slaktegriser	159 061	170 830	174 799
Avlsgriser	10 348	14 709	9 994
Sauer, livdyr og slakt	2 212	819	788
Ull	423	144	159
Andre inntekter, husdyrholdet	40 041	48 232	45 572
Husdyrprodukt i alt	359 451	404 078	425 786
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	18 420	20 210	17 901
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	39 241	43 326	44 619
Areal og kulturlandskapstillegg, annet	1 469	3 155	2 836
Produksjonstillegg, husdyr	22 058	22 676	29 167
Driftstillegg melk ku	12 667	13 143	16 389
Distriktstilskudd melk ku			2 803
Grunntilskudd melk ku			1 760
Refunderte avløserutgifter	15 872	14 950	20 820
Andre tilskudd	16 520	13 704	15 531
Tilskudd i alt	126 248	131 164	151 825
Leieinntekter, traktor og redskap	17 266	20 123	18 099
Andre inntekter	2 188	3 852	2 150
Produksjonsinntekter i alt	759 459	813 852	825 503

Tabell 12d. Kostnader pr bruk

År	1997	1998	1999
Kraftfôr	147 296	146 746	173 148
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	3 241	6 048	4 034
Såvarer	20 676	21 294	25 274
Handelsgjødsel og kalk	42 397	39 866	39 801
Plantevernmidler	10 960	11 804	11 078
Konserveringsmidler	3 178	2 765	2 594
Andre forbruksartikler m.v.	26 750	26 002	28 510
Kjøp av dyr	32 318	34 426	52 476
Sum variable kostnader	286 816	288 952	336 915
Leid arbeid	40 755	42 164	52 711
Drivstoff	11 187	11 848	14 456
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	4 141	6 873	7 524
Vedl.h. driftsbygninger	15 696	16 377	16 589
Vedl.h. traktor og maskiner	34 841	33 867	33 312
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 851	1 674	1 704
Avskr. driftsbygninger	31 760	34 560	41 337
Avskr. traktor og maskiner	43 273	43 611	48 939
Maskinleie	16 794	15 256	15 719
Andre faste kostnader	74 296	73 452	76 391
Sum faste kostnader	274 595	279 682	308 681
Kostnader i alt	561 411	568 634	645 595
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,80	0,76	0,92
Netto mekaniseringskostnader pr daa	342	336	364

1) Før 1999 inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

2) Inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

Vestfold, alle driftsformer, alle bygder

Tabell 12e. Resultatregning

År	1997	1998	1999
Resultatregning i jordbruket			
Driftsoverskudd	198 048	245 218	179 907
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	74 324	83 032	101 520
Familiens arbeidsfortjeneste	123 724	162 187	78 388
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	116 996	149 942	69 940
Lønnsevne	164 479	204 350	131 099
Lønnsevne pr. time	66,08	81,50	49,11
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	162 228	194 600	136 152
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	165 095	201 610	125 927
Regnskapssammendrag			
Driftsoverskudd, jordbruk	198 048	245 218	179 907
Driftsoverskudd, skogbruk	31 616	30 816	15 988
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	29 512	29 251	53 477
Driftsoverskudd, andre næringer	7 807	18 509	19 962
Lønnsinntekt	160 677	177 570	168 914
Pensjoner og sykepenger	12 860	8 136	20 137
Gevinst/utbytte verdipapir	8 539	12 632	3 398
Årlige erstatninger og lignende	5 226	3 442	3 257
Familiens arbeid på nyanlegg	3 458	6 026	4 573
Renteinntekter	8 011	9 977	11 941
- Renteutgifter	39 251	45 645	64 235
- Kårutgifter	3 477	3 516	4 027
Nettoinntekt	423 027	492 417	413 293
Privatforbruk ekskl. skatt	284 025	290 256	310 136
Betalte skatter	138 921	141 475	155 067

Tabell 12f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	1997	1998	1999
Kontanter og bankinnskudd	162 165	181 351	176 463
Andre krav	115 055	111 143	127 019
Omløpsmidler, jordbruk	217 613	219 850	197 114
Omløpsmidler, andre næringer	97 361	121 396	137 988
Omløpsmidler i alt	592 194	633 740	638 584
Anleggsmidler, jordbruk	1 034 973	1 067 833	1 252 919
Anleggsmidler, skogbruk	138 447	114 021	124 047
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	17 940	28 697	26 406
Anleggsmidler, andre næringer	32 419	38 339	34 476
Privat hovedbygninger	353 451	344 411	372 230
Privat, annet	112 162	105 044	104 320
Anleggsmidler i alt	1 689 393	1 698 345	1 914 398
Eiendeler i alt	2 281 587	2 332 085	2 552 982
Eiendeler i jordbruket	1 252 586	1 287 682	1 450 033
Kortsiktig gjeld	318 673	357 253	346 017
Langsiktig gjeld	575 499	652 267	802 359
Gjeld i alt	894 173	1 009 519	1 148 376
Endring i året, kroner	13 879	-14 580	32 215
Egenkapital	1 387 415	1 322 566	1 404 606
Egenkapitalprosent	61	57	55
Endring i året (sparing)	39 922	95 541	-10 819
Arbeidskapital	273 521	276 488	292 567
Endring i året	7 462	120 754	8 640
1) Kalkulasjonsrente	6,0%	6,5%	7,0%

Telemark, alle driftsformer, alle bygder
Tabell 13a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	1997	1998	1999
Antall bruk	36	33	33
Brukers alder	46	47	46
Arealfordeling og avling			
Korn, daa	48,5	49,8	52,0
Grovfôr, daa	98,9	108,7	117,4
Annet areal, daa	1,8	3,3	4,3
Jordbruksareal, daa	149,2	161,8	173,7
- herav leid areal, daa	59,6	72,3	78,1
Korn, FEm pr daa ¹⁾	421	395	382
Grovfôr, FEm pr daa	356	351	329
Jordbruksareal, FEm pr daa	378	362	339
Husdyrproduksjon			
Antall årskyr	5,1	5,7	6,2
Kumelk, liter omsatt	29 138	31 732	32 795
Melkekvote	33 068	34 327	35 990
Produsert melk pr årsku, kg	6 479	6 368	6 126
Storfekjøtt, kg omsatt	1 379	1 174	1 811
Antall avlsgriser	1,3	0,4	1,1
Salgbare smågriser	20	5	22
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	46	61	49
Antall vinterfôra sauer (vfs)	14	16	14
Kg kjøtt pr vfs	25	24	22
Ull, kg omsatt pr vfs	6,3	3,7	5,2
Arbeidsforbruk, timer			
Bruker	1 435	1 471	1 443
Ektefelle	407	377	328
Barn under 17 år	8	14	28
Sum familie	1 849	1 862	1 799
Leid arbeid	406	400	411
Sum timer i jordbruket	2 256	2 262	2 210
Sum timer i skogbruket	163	147	123
Sum timer i tilleggsnæring	169	199	167
Familiens arbeid på nyanlegg	37	9	94
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 237	1 134	1 039
Oppnådde priser			
Bygg, kr pr kg	1,91	1,86	1,93
Havre, kr pr kg	1,73	1,68	1,76
Kumelk, kr pr l ²⁾	3,42	3,65	3,29
Kukjøtt, kr pr kg ³⁾	35,07	34,72	31,20
Annet storfekjøtt, kr pr kg ³⁾	40,98	41,13	37,53
Smågris for salg, kr pr stk.	727	793	693
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg ³⁾	19,40	19,85	19,96
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg ³⁾	34,25	35,13	39,09
Ull, kr pr kg	34,16	32,24	28,53

Tabell 13b. Nettoinvesteringer

År	1997	1998	1999
Jord, grøfter og vannanlegg	870	-486	-2 601
Driftsbygninger	916	33 318	11 166
Maskiner og redskap	-5 708	11 514	-13 707
Melkekvote (ku og geit)	6 312	11 604	-644
Sum nettoinvesteringer	2 390	55 950	-5 786

1) Inkl. nyttet halmavling

2) Før 1999 inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

3) Inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

Telemark, alle driftsformer, alle bygder**Tabell 13c. Produksjonsinntekter pr bruk**

År	1997	1998	1999
Korn	42 443	36 607	39 543
Andre planteprodukter	10 133	6 260	15 183
Planteprodukter i alt	52 576	42 868	54 725
Storfe, melk ¹⁾	99 630	115 904	107 881
Storfe, livdyr	9 741	16 617	10 692
Kuslakt ²⁾	21 959	22 773	17 130
Annet storfeslakt ²⁾	31 728	25 571	38 364
Smågriser	14 947	3 730	14 154
Slaktegriser	1 052	1 101	1 969
Avlsgriser	1 524	855	1 549
Sauer, livdyr og slakt	13 857	17 590	13 087
Ull	2 456	2 333	1 936
Andre inntekter, husdyrholdet	14 405	15 599	10 501
Husdyrprodukt i alt	211 298	222 073	217 263
Areal og kulturlandskapstillegg, grovfôr	41 832	51 205	40 233
Areal og kulturlandskapstillegg, korn	12 331	13 113	14 858
Areal og kulturlandskapstillegg, annet	483	754	678
Produksjonstillegg, husdyr	29 525	32 685	36 128
Driftstillegg melk ku	26 125	25 258	25 030
Distriktstilskudd melk ku			6 246
Grunntilskudd melk ku			1 700
Refunderte avløserutgifter	23 977	24 755	26 812
Andre tilskudd	12 170	12 384	21 101
Tilskudd i alt	146 442	160 153	172 788
Leieinntekter, traktor og redskap	10 694	9 888	9 991
Andre inntekter	10 763	8 967	258
Produksjonsinntekter i alt	431 774	443 949	455 025

Tabell 13d. Kostnader pr bruk

År	1997	1998	1999
Kraftfôr	57 498	55 410	67 211
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	5 284	6 444	7 101
Såvarer	7 534	6 133	8 892
Handelsgjødsel og kalk	20 412	18 700	20 117
Plantevernmidler	2 646	2 480	3 185
Konserveringsmidler	2 585	3 089	3 974
Andre forbruksartikler m.v.	15 524	15 612	18 360
Kjøp av dyr	6 973	11 133	10 035
Sum variable kostnader	118 455	119 002	138 876
Leid arbeid	42 084	43 321	43 696
Drivstoff	7 470	7 417	7 792
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 738	3 225	4 530
Vedl.h. driftsbygninger	13 618	12 450	11 442
Vedl.h. traktor og maskiner	21 946	25 397	25 111
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	4 064	3 661	3 529
Avskr. driftsbygninger	15 555	16 231	17 746
Avskr. traktor og maskiner	29 294	31 304	31 711
Maskinleie	7 293	8 144	8 880
Andre faste kostnader	43 585	45 359	50 469
Sum faste kostnader	187 648	196 510	204 906
Kostnader i alt	306 103	315 512	343 782
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,15	1,25	1,28
Netto mekaniseringskostnader pr daa	436	453	434

1) Før 1999 inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

2) Inkl. distriktstilskudd og grunntilskudd

Telemark, alle driftsformer, alle bygder

Tabell 13e. Resultatregning

År	1997	1998	1999
Resultatregning i jordbruket			
Driftsoverskudd	125 672	128 436	111 243
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	44 062	50 267	58 249
Familiens arbeidsfortjeneste	81 609	78 169	52 994
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	82 737	78 721	55 231
Lønnsevne	123 694	121 491	96 690
Lønnsevne pr. time	54,83	53,70	43,76
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	129 520	130 431	115 667
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	115 315	114 855	96 534
Regnskapssammendrag			
Driftsoverskudd, jordbruk	125 672	128 436	111 243
Driftsoverskudd, skogbruk	30 982	11 845	25 150
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	14 654	25 662	24 004
Driftsoverskudd, andre næringer	23 156	7 272	13 205
Lønnsinntekt	142 079	134 610	127 980
Pensjoner og sykepenger	33 458	36 562	39 707
Gevinst/utbytte verdipapir	5 761	5 805	395
Årlige erstatninger og lignende	4 478	4 821	4 801
Familiens arbeid på nyanlegg	3 863	1 040	10 929
Renteinntekter	9 678	14 831	13 660
- Renteutgifter	23 838	28 420	37 751
- Kårutgifter	5 078	5 198	4 177
Nettoinntekt	364 866	337 265	329 145
Privatforbruk ekskl. skatt	245 621	249 736	257 942
Betalte skatter	96 055	99 831	101 248

Tabell 13f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	1997	1998	1999
Kontanter og bankinnskudd	291 042	261 821	256 849
Andre krav	63 667	84 291	75 800
Omløpsmidler, jordbruk	66 116	69 938	61 765
Omløpsmidler, skogbruk	1 028	667	506
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	722	1 897	1 418
Omløpsmidler, andre næringer	52 525	69 749	70 939
Omløpsmidler i alt	475 100	488 362	467 277
Anleggsmidler, jordbruk	667 271	733 232	757 374
Anleggsmidler, skogbruk	106 493	104 158	110 984
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	66 541	80 277	66 638
Anleggsmidler, andre næringer	40 812	24 649	18 114
Privat hovedbygninger	319 043	308 007	308 467
Privat, annet	102 490	138 131	115 791
Anleggsmidler i alt	1 302 649	1 388 454	1 377 369
Eiendeler i alt	1 777 750	1 876 817	1 844 646
Eiendeler i jordbruket	733 387	803 170	819 138
Kortsiktig gjeld	140 189	152 478	149 230
Langsiktig gjeld	369 754	412 809	453 311
Gjeld i alt	509 942	565 288	602 542
Endring i året, kroner	3 910	58 533	-30 162
Egenkapital	1 267 807	1 311 529	1 242 104
Egenkapitalprosent	71	70	67
Endring i ¹⁾ året (sparing)	62 611	26 018	13 189
Arbeidskapital	334 912	335 884	318 047
Endring i året	72 039	-29 583	8 950
1) Kalkulasjonsrente	6,0%	6,5%	7,0%

6 Forklaring på faguttrykk

Anleggsmidler er eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk; det vil si alle eiendeler unntatt omløpsmidler. Anleggsmidlene har en funksjonstid i foretaket på over ett år. Eksempler på anleggsmidler er jord- og skogbruksarealer, driftsbygninger, maskiner og avlsdyr.

Arbeid: Både leid arbeid og familiens arbeid registreres i timer etter medgått arbeidstid. For personer under 18 år eller over 65 år, regnes arbeidstimene om til fullverdige timer.

Kårfolk og familiens egne barn over 17 år som har arbeidet i jord- eller skogbruket, føres som leid hjelp i driftsregnskapet. Familiens arbeid på nyanlegg blir ført særskilt da vederlaget for dette arbeidet blir aktivert.

Arbeidskapital er omløpsmidler minus kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen er et uttrykk for familiens likvide situasjon.

Avlinger registreres som lagringsdyktig avling; det vil si kg innhøstet poteter, kg innkjørt høy, m³ ferdig surfôrmasse, antall rundballer, FEm oppfôra gras, grønnfôr og beite. Alle avlinger regnes om til FEm pr daa.

Avskrivninger defineres som planmessig fordeling av eiendelenes verdiforringelse over eiendelenes forventede levetid. I driftsregnskapet benyttes lineære avskrivninger slik at den nominelle verdiforringelsen blir like stor hvert år i avskrivningsperioden. De avskrivbare anleggsmidlene avskrives individuelt og avskrivningstiden fastsettes ut fra sannsynlig varighet/brukstid, slik at for eksempel brukt utstyr avskrives over kortere tid enn nytt.

Balansen er en oppstilling for brukerfamiliens eiendeler, gjeld og egenkapital pr 31.12 hvert år.

Dekningsbidrag er produksjonsinntekter minus variable kostnader.

Driftsoverskuddet er produksjonsinntekter minus kostnader. Driftsoverskuddet er den godtgjørelse familien får for egen arbeidsinnsats og for egen og lånt kapital.

Egenkapitalen er den delen av totalkapitalen som tilhører brukerfamilien. Egenkapitalen beregnes ved å trekke samlet gjeld fra samlet verdi av eiendelene.

Eiendeler består av omløpsmidler og anleggsmidler.

Familien består av bruker og eventuell ektefelle, samboer eller partner og deres barn under 17 år.

Familiens arbeidsfortjeneste (beregnes bare for jordbruket) er driftsoverskuddet fratrukket kalkulert rente av eiendelene i jordbruket, og viser det familien har igjen for arbeidsinnsatsen i jordbruksvirksomheten. Som uttrykk for jordbrukseiendelenes verdi brukes gjennomsnittet av inngående og utgående balanse.

Faste kostnader er kostnader som i en gitt periode ikke endrer seg nevneverdig med omfanget av produksjonen. Eksempler på faste kostnader er avskrivninger og vedlikehold av driftsbygninger.

Jordbruksareal: Areal av de enkelte vekstslag i dekar (daa). Jordbruksarealet omfatter både eget og leid areal, og det er registrert hvor stort deg leide arealet er. Overflatedyrket areal er med som redusert areal. Utmarksbeite er ikke medregnet.

Kortsiktig gjeld er gjeld som normalt forfaller til betaling innen ett år fra regnskapsavslutning, eller som er direkte knyttet til bedriftens kortsiktige omsetning av varer og tjenester.

Kostnader er verdien av de varer og tjenester som er satt inn i produksjonen i regnskapsperioden, ekskludert verdien av eget arbeid og rentekostnader.

Langsiktig gjeld er gjeld som normalt forfaller til betaling ett år eller senere etter regnskapsavslutning, og som ikke er knyttet til bedriftens kortsiktige omsetning av varer og tjenester.

Lønnsevne (beregnes bare for jordbruket) viser hvor mye jordbruket kan betale for samlet arbeidsinnsats. Den angis i kroner pr bruk eller kroner pr time.

Nettoinntekt er samlet driftsoverskudd fra all næringsvirksomhet med tillegg av lønnsinntekter, pensjoner, kalkulert vederlag for familiens arbeidsinnsats på nyanlegg samt renteinntekter, men fratrukket rente- og kårutgifter.

Nettoinvestering er nyanlegg minus avskrivninger, frasalg og investeringstilskudd.

Omløpsmidler er eiendeler som ikke er skaffet for varig eie eller bruk, og de har enten en funksjonstid i foretaket på under ett år, eller de er knyttet til den kortsiktige omsetningen av varer og tjenester. Eksempler på omløpsmidler er bankinnskudd, kontanter, andre krav, slaktedyr og varelager.

Produksjonsinntekter er verdien av de varer og tjenester som er produsert i løpet av året. Produksjonsinntektene omfatter derfor både hva som er solgt eller tatt ut til forbruk i løpet av året, og endringene i lagerbeholdningene.

Rentekrav er kalkulert rente av gjennomsnittlig verdi av eiendeler i jordbruket.

Sparing er økning i egenkapitalen i løpet av året.

Variable kostnader er kostnader som i en gitt periode forandrer seg proporsjonalt med omfanget av produksjonen, slik som for eksempel såfrø, gjødsel og innkjøpt fôr. Drivstoff regnes som en fast kostnad.

Vederlag til arbeid og egenkapital (beregnes bare for jordbruket) omfatter driftsoverskuddet tillagt kostnadene for leid arbeid, og fratrukket jordbrukets andel av utgifter til renter og kår. Jordbrukets andel settes til verdien av eiendeler i jordbruket i prosent av sum eiendeler.

Vederlag til familiens arbeid og egenkapital (beregnes bare for jordbruket) omfatter driftsoverskuddet tillagt kostnadene for leid arbeid, og fratrukket jordbrukets andel av utgifter til renter og kår. Jordbrukets andel settes til verdien av eiendeler i jordbruket i prosent av sum eiendeler.

Årsverk: Et årsverk er 1 875 registrerte timer.